

Lietuvos valstybės kūrėjui karaliui Mindaugui 750 metų jubiliejaus iššilmėse sostinėje buvo atidengtas jo garbei paminklas. Algirdo Pilvelio nuotr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO ROLANDO PAKSO KALBA PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS “MES 2003” DALYVIAMS

Brangieji Pasaulio lietuvių dainų šventės dalyviai! Mielieji vilniečiai ir svečiai!

Esu laimingas, galėdamas šiandien pasveikinti Jus, susirinkusius čia, gražioje senojo Vilniaus aikštėje.

Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ies metų Jubiliejaus proga širdingai sveikinu ir visus Lietuvos žmones bei svetur gyvenančius tautiečius.

Mielieji,

Iš viso plataus pasaulio suplaukėte į mūsų puikiąją sostinę daina pašlovinti iškilųjų valstybės Jubiliejų.

Trečiąją Pasaulio lietuvių dainų šventę žymi prasmingas, talpus ir turiningas žodis “Mes”.

Mes - tai didelis ir mažas, tai žmonės iš kelias kartas menančios kaimo trobos ir miesto panoramoje išsišovusio daugiaaukščio.

Mes - tai Nemuno slėnių ir tolimų pasaulio kampelių gyventojai, tai nebyli protėvių dvasia ir daugysk svetimųjų tildyta gimtoji kalba.

Mes - tai gilieji kultūros šaltiniai ir tautos godas nuo seno išliedavusi daina.

Esame sena ir garbinga tauta. Šimtmečių klostuose kerojančias valstybės medžio šaknis maitino ir maitina visų mūsų bendrumo jausmas bei žinojimas, kad esame šioje žemėje nuo amžių ir būsimė čia visados.

Pasaulio lietuvių dainų šventė yra pats skambiausias valstybės Jubiliejaus akordas. Taip gražiai šiandien mus sutelkianti daina ir šokis tebūna

dar vienas perlas istorinėje tautos karūnoje!

Iš lūpų - į lūpas, iš kartos - į kartą, iš amžiaus - į amžių sklidusi daina liudija šviesų, gilų, nenumaldomą tautos kūrybingumą.

Daina visada buvo ir yra su mumis, lydėjo lietuvių ir laimėje, ir nelaimėje. Priespaudos metais ji čiurleno kaip pro žiemos išalą prasiveržęs gaivus upokšnis.

Nematomomis gijomis daina su Tėvyne siejo ir Sibiro tremtinį, ir likimo už vandenynų nublokštą lietuvių.

Prieš 15 metų per Lietuvą kaip jūros banga nusiritęs ir tautą laisvei vėl prikėlęs Atgimimas buvo pavadintas dainuojančia revoliucija. Tyli daina kaip malda stiprino dvasią 1991-ųjų sausį, kai budėjome prie laisvės simboliu tapusio bokšto.

Istorija taip lėmė, kad, minėdami garbingąjį valstybės Jubiliejų, įžengiamo į naują jos raidos etapą. Lietuva tampa visateise, atsakinga ir brandžia Europos namų nare.

Brangieji dainos mylėtojai ir šventės rėmėjai, chorvedžiai ir dirigentai, chorinio dainavimo entuziastai ir šokėjai, klausytojai ir žiūrovai,

Kviečiu Jus džiaugtis ir didžiutis, kad išsipildė Mindaugo tikėjimu pakrikštyta svajonė matyti Lietuvą suvienytą ir laisvą. Pildosi mūsų šventas siekis sugrįžti į Europos namus.

Sugrįžkime į senąją Europą su savo kalba, kultūra, papročiais, dainomis ir šokiais.

Branginkime tėvų ir protėvių palikimą. Puoselėkime gėrį, kurį prie lopšio mums skiepijo motinų lopšinės.

Jubiliejus yra gera proga ne tik atsigręžti į istoriją, bet ir apžvelgti dabartį, apmąstyti bent jau artimiausią ateitį. Jau šių dienų realijos reikalauja iš mūsų naujos brandos.

Kviečiu kultūros ir švietimo institucijų darbuotojus, menininkus, mokytojus, Bažnyčią ir piliečių bendruomenes gaivinti tautinį orumą, diegti pagarbą amžinosioms vertybėms, ugdyti pilietiškumą ir kiekvieno iš mūsų atsakomybę už kitą žmogų.

Šviesios atminties mūsų tautos laisvės šauklys Bernardas Brazdžionis į karaliaus Mindaugo lūpas įdėjo priesaikos žodžius: “... uždėjot pareigą ir man, ir mano tautai, ją nešt ne vien tik iškilmių dienom, kad niekam ji per amžius nevergautų, ir kad atgimtų vis jėgom jaunom. Uždėjot teisę augti ir klestėti šalia visų mažų ir didelių tautų, ir išlaikyt garbingą estafetę, ir idealų neišduot, it fakelo, neštų.”

Įsiklausykime į tuos žodžius. Būkime verti savo Tėvynės, saugios savo ir savo vaikų ateities.

O dabar iškilmingai skelbiu: trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė “Mes 2003” prasideda! Linkiu giedros nuotakos ir nepakartojamų išpūdžių! Linkiu visiems geros kloties ir kuo šviesesnių dienų!

Paruošė Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija.

JAV TEIKS KARINĘ PARAMĄ Į IRAKĄ IŠVYKSTANTIEMS LIETUVOS KARIAMS

Vilnius, liepos 29 d. (ELTA). Lietuva kartu su Latvija ir Estija yra įtrauktos į 30 valstybių, padėsiančių atstatyti Iraką, sąrašą. Pirmadienį JAV paskelbtame pranešime teigiama, kad šios valstybės sutiko prisidėti prie čia vykstančių karinių ar tvarkos palaikymo operacijų.

Pasak Valstybės departamento atstovo Richard Boucher, kai kurios iš šių valstybių nėra pajėgios pačios finansuoti savo dalyvavimą Irako operacijoje, todėl derasi su JAV dėl atitinkamos paramos.

“Iki rugpjūčio vidurio planuojama į Iraką išsiųsti iki 50 karių Lenkijos brigados sudėtyje. Šie kariai tarnaus Lenkijos kontroliuojamame sektoriuje tarp Basros ir Bagdado”, - Eltai teigė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

Ministras taip pat pabrėžė, kad šiais metais neplanuojama į Iraką siųsti daugiau karių.

Lietuvoje viešėjęs JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Dov S. Zakheim teigė, kad JAV supranta Lietuvos finansinę naštą tarptautinėse misijose ir yra pasiruošusi ją pasidalinti. JAV padengs Lietuvos karių išlaidas, susijusias su žmonių ir karinės įrangos transportavimu į dislokacijos vietas Irake bei išlaikymu, aprūpinimu misijos metu. Lietuvos kariai bus aprūpinami vandeniu, maitinami, teikiamos buitinės, medicinos paslaugos.

Pagal liepos 21 d. Varšuvoje pasirašytą specialią JAV ir Lenkijos sutartį dėl karių finansavimo Lenkijos sektoriuje Irake, Lietuvos karių būrys, kartu su visais Lenkijos brigadoje tarnaujančiais kariais iš 15 šalių bus **aprūpintas bei apginkluotas taip pat kaip ir amerikiečiai**.

Šiuo metu Irake, Didžiosios Britanijos kontroliuojamame sektoriuje į šiaurės rytus nuo Basros, tarnaujančius 45 Lietuvos karius: 8 logistikos specialistus, 37Algirdo bataliono sausumos pajėgų karius aprūpina Danijos valstybė. Kariai kartu su danais padeda palaikyti viešąją tvarką, patruliuoja, saugo objektus.

Šiuo metu daugiausia Lietuvos karių dalyvauja tarptautinėse misijose Balkanuose ir Afganistane.

PRISIEKĖ NAUJASIS JAV AMBASADORIUS LIETUVAI

Vilnius, liepos 29 d. (ELTA). Pirmadienį Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės departamente prisiekė naujai paskirtas šios šalies ambasadorius Lietuvai Steve Mull. Darbą Lietuvoje diplomatas ketina pradėti rugpjūčio viduryje.

Iškilmingoje priesaikos ceremonijoje kalbėjęs Valstybės sekretorius Colin Powell prisiminė istorinį JAV Prezidento George W. Bush vizitą Vilniuje pernai lapkritį ir šiltą Lietuvos žmonių sutikimą.

“Tokie žmonės nusipelnė, kad Amerika jiems atsiųstų geriausius savo atstovus. Toks ir yra Steve Mull”, - sakė JAV Valstybės sekretorius.

Jis taip pat padėkojo už Lietuvos paramą Jungtinėms Valstijoms kovoje prieš terorizmą, indėlį į taiką ir stabilumą Balkanuose, Afganistane bei Irake.

“Mums rūpi ne paramos kiekis, bet dvasia, kurioje ta parama yra suteikiama”, - sakė C.Powell.

Pareigūnas taip pat pabrėžė, kad Lietuva pelnytai gali būti vadinama pastovios demokratijos, gerai veikiančios rinkos ekonomikos pavyzdžiu ne tik Rusijai, bet ir Kaukazo bei Vidurinės Azijos valstybėms.

Įteikdamas savo priesaiką Valstybės sekretoriui naujasis JAV ambasadorius Lietuvai pažadėjo skirti visą savo energiją dvišalių santykių ir draugystės tarp dviejų laisvė mylinčių tautų plėtrai.

S. Mull priesaikos ceremonijoje dalyvavo ir kiti aukšti JAV Valstybės departamento pavaduotojai, diplomatai, taip pat Amerikos lietuviai.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos, S. Mull JAV diplomatinėje tarnyboje dirba nuo 1982 metų. Prieš paskyrimą ambasadoriumi Lietuvai jis buvo Amerikos misijos Indonezijoje vadovo pavaduotojas ir 2002 metais gavo Baker-Wilkins apdovanojimą už išskirtinį darbą šiose pareigose.

Diplomatas yra dirbęs Pietų Afrikos Respublikoje, taip pat Lenkijoje. Jis yra geras Europos reikalų žinovas.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS VĖL SUMAŽĖJO

Statistikai praneša besitęsiančią Lietuvos gyventojų mažėjimo tendenciją - per penkis šių metų mėnesius mūsų šalies gyventojų skaičius sumažėjo dar 6,9 tūkst. Išankstiniais duomenimis, birželio pradžioje Lietuvoje gyveno 3,455 mln. žmonių.

Sausio - gegužės mėnesiais gimė 12,5 tūkst. kūdikių, arba 176 mažiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį. Mirusiųjų skaičius padidėjo nuo 17,7 tūkst. pernai iki 18,02 tūkst. šiemet sausio - gegužės mėnesiais. Per penkis šių metų mėnesius susituokė 111 porų daugiau - 4,7 tūkst., išsituokė 40 porų mažiau - 3,9 tūkst. Sausio - gegužės mėnesiais į užsienį išvyko 3,4 tūkst. žmonių, kai pernai per tą patį laikotarpį - 2,5 tūkst. Atvyko - 1,8 tūkst. žmonių, arba 234 mažiau nei praėjusių metų sausį-gegužę.

▪ ATLEISTI SEPTYNI DIPLOMATAI

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis griežtai atmeta Liberalų demokratų partijos kaltinimą, esą jis yra “stogas”, savo vadovaujamoje institucijoje slepiantis aferistus.

“Kategoriškai atmetu šį niekuo nepagrįstą ir tikrovės neatitinkantį kaltinimą. Nedelsiant atleisdamas susikompromitavusius pareigūnus pasielgiau pagal galiojančius įstatymus ir ministro kompetenciją”, - tvirtino ministras pareiškimе. Jis taip pat pažadėjo siūlyti Vyriausybei supaprastinti vizų išdavimo tvarką bei panaikinti biurokratinės kliūtis, leidžiančias tarpti nusikalstamumui. “Dabar veikianti sistema ir leidžia parazituoti toms iš vizų gavimo “palengvinimo” besipelnančioms firmoms, kurios įtraukia į neteisėtą veiklą valstybės tarnautojus”, - teigė ministras.

Pasak A. Valionio, jo sprendimui atleisti 7 susikompromitavusius diplomatus pritarė ir prezidentas R. Paksas, todėl išplatintą liberalų demokratų pareiškimą ministras vertina ir kaip Prezidento įžeidimą.

A. Valionio pareiškimе tvirtinama, jog sprendimą atleisti diplomatus jis padarė po paties inicijuoto tyrimo gavęs Valstybės saugumo departamento teikimą panaikinti minėtiems konsuliniams pareigūnams teisę dirbti su valstybės paslaptį sudarančia informacija. Pasak ministro, panaikinęs šią teisę, jis užkirto kelią pareigūnams grįžti į diplomatinę tarnybą. A. Valionio tvirtinimu, politinės spekuliacijos dėl šio įvykio kilo todėl, kad Valstybės saugumo departamento dokumentas yra įslaptintas ir jis negalįs viešai išdėstyti atleistų pareigūnų neteisėtos veiklos detalių.

“Nepaisydamas tokio puolimo, žengsiu ir kitus anksčiau numatytus žingsnius naikinant korupcijos ir piktnaudžiavimo tarnyba prielaidas diplomatinėje tarnyboje”, - tvirtino A. Valionis. Jis teigė tikįs, jog Generalinei prokuratūrai perduota Valstybės saugumo departamento medžiaga leis teisėsaugos institucijoms atskleisti visą tiesą ir pagal įstatymus deramai įvertinti neteisėtą veiklą.

ELTA primena, jog liberaldemokratų pareiškimе, pasirašytame partijos lyderio Valentino Mazuronio, teigta, kad Nacionalinės mokėjimo agentūros vadovas Evaldas Čijauskas, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas Vytautas Greičius ir užsienio reikalų ministras A. Valionis esą yra tapę savo pavaldinių “stogais”, po kuriais, “bandoma paslėpti aferistus, kyšininkus, parsiдавėlius, kontrabandininkų parankinius”.

Pareiškime teigta, jog nors šie pareigūnai ir ryžosi atleisti susikompromitavusius savo sričių pareigūnus, tačiau patys vengia prisiimti atsakomybę ir “tik banaliomis tuščiomis frazėmis komentuoja kolegų veiksmus, nesiryždami įvardyti visos sistemos ydų”.

Užsienio reikalų ministras A. Valionis septynis diplomatus atleido liepos 24 d. Manoma, Lietuvos konsuliniai darbuotojai buvo sukūrę korupcijos sistemą, kuri leido jiems mažiausiai vienerius metus neteisėtai gauti atlygį už greitesnį vizų išdavimą Lietuvos piliečiams, vykstantiems į Rusiją ir Baltarusiją.

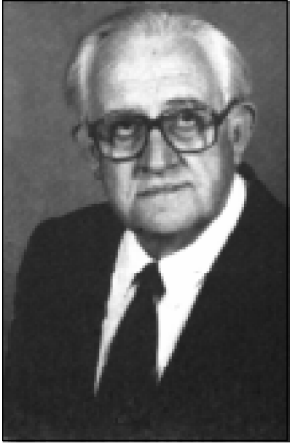
▪ BRAZAUSKO PASISAKYMAS

Prasidėjus antrai poilsio savaitei, jau kiek pailsėjęs nuo visų rūpesčių, premjeras Algirdas Brazauskas mielai sutiko susitikti su *Respublikos* korespondentais. Tačiau prieš tai perspėjo, kad kalbės tik apie atostogas. Pasidalino išpuodžiais: “Tik atsisėdu ant suoliuko, žiūrėk, ir prieina žmogus. Čia nieko nuostabaus, mane visa Nida pažįsta, visi sveikinasi. Tačiau yra ir tokių, kuriems aš nepatinku. Reitingai rodo, kad 30 procentų piliečių yra prieš mane. Ką padarysi, tokia gyvenimo realybė. Tokie žmonės su manimi nesisveikina ar paprasčiausiai nesisuka. Tačiau neprisimenu, kad būčiau girdėjęs kokių užgauliojimų. Kad ir kaip ten būtų, du trečdaliai Lietuvos žmonių mane palaiko”.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ŽUVO IRAKO VADAI

Algirdas Pužauskas

JAV karinės jėgos Irake po ilgai trukusių nepasisekimų, vietiniams Irako režimo priešams išdavus, užklupo Irako diktatoriaus du sūnus Mosul mieste, kur jiedu slapstėsi. Amerikiečiai apšaudė šešias valandas stipriai ginkluotą pastatą, kuriame gyveno Odai ir Quasai Hussein. Kovoje buvo panaudoti minosvaidžiai, net ir priešlėktuviniai pabūklai ir granatos. Šalia brolių mūšyje žuvo dar du irakiečiai, o buvo sužeisti keli JAV koalicijos kariai. Po šio susišaudymo JAV kariuomenės vadai Irake neslėpė, jog dviejų Saddamo sūnų žuvmas pakėlė kariuomenės narių ūpą, nes tie du broliai buvo laikomi dar žiauresniais budeliais už savo tėvą. Odai Hussein jau buvo savo priešų sužeistas 1996 m. atentate. Jo sugijusios žaizdos padėjo mūšio laimėtojams atpažinti jo kūną. Vyriausias civilinės Irako vyriausybės prižiūrėtojas Paul Bremer pasakė reporteriams, kad Irake bus nemažai patenkintų piliečių, kai jie išgirs apie Husseinų vaikų žuvmą. Generolas Ricardo Sanchez trumpai paskelbė apie mūšio eigą, pridėjo, kad žuvusių kūnai neblogai išsilaikė ir bus nesunku juos atpažinti. Generolas Abizaid, gerai kalbąs arabiškai, nes atvykęs Amerikon su savo seneliais ir tėvais kaip imigrantas iš Libano, nepamiršo arabų kalbos, pritarė žiniai, kad Irake pradėta organizuoti vietinių gyventojų milicija - aštuoni batalionai karių. Pradžioje planuojama sudaryti apie 12,000 vyrų, o vėliau apie 40,000. Milicijon nebus imami irakiečiai, kurie tarnavo kaip aukštesni Irako kariuomenės karininkai.

Liepos mėnesio viduryje Pentagonas paskelbė, kad po įvairių klaidų ir nepasisekimų Irake žuvo 216 amerikiečių karių, jau po to, kai prezidentas Bush buvo paskelbęs, jog pagrindiniai karo veiksmai Irake jau pasibaigė. Per tą patį laikotarpį Irake žuvo 42 britų kariai. Minėtas generolas Abizaid pažadėjo, kad jokie partizaniniai puldinėjimai neprivers amerikiečių karių pasitraukti iš Irako, bet gali prireikti atsiųsti

Irakan daugiau amerikiečių kareivių, nes prižiūrėti taiką yra sunkus uždavinys. Generolas pridėjo, kad Jungtinės Tautos planuoja per ateinančius kelis mėnesius suorganizuoti stipresnes jėgas Irako taikos priežiūrai. Čia atsiranda kliūčių. Prancūzija, Vokietija, Indija jau paskelbė, kad jos į Iraką savo kareivių neplanuoja siųsti, tačiau svarstytų tokią galimybę, jei to reikalautų Jungtinės Tautos.

Susikirtime, kuriame žuvo du Husseinų sūnūs, žuvo ir ten buvęs Qusai 14 metų amžiaus sūnus. Saddam Hussein priešai mano, kad anksčiau ar vėliau kas nors išduos ir vyriausią režimo vadą. Tarp Tikriti provincijos veikėjų vis daugiau žmonių linkę uždirbti išdavimo dovanas, kurias siūlo JAV karinė vyriausybė. Pats Irako diktatorius pradėjo šelpti savižudžius ne tik Irake, bet ir

vis pikčiau kritikuoja prezidentą, kad jis nuvedė valstybę į ekonominius sunkumus, į nedarbą. Prezidentas ir jo vyriausybė gina savo pasirinktą kelią. Irake civilinė amerikiečių sudaryta valdžia bando perimti laikinąją vyriausybę. Ji sudaryta iš 25 gydytojų, mokytojų, teisininkų. Tarp 25 asmenų trys yra moterys. Šių sektos yra 12, trys yra kurdai, keturi suniai keli krikščionys. Būsimai vyriausybei teks dažnai posėdžiauti su koalicine kariuomene. Vien amerikiečių Irake yra 145,000. Pirmas laikinos Irako vyriausybės darbas yra pasiųsti delegaciją į Jungtines Tautas prašyti, kad ta organizacija pripažintų naują Irako atstovybę. Iki šiol Irako diplomatai dar nepasitraukė, nors JT atstovybei vadovauja trečio laipsnio Irako diplomatas Said Ahmad.

Komunistų pastatytą Berlyno sieną dabar primena Izraelio statoma 310 mylių siena Palestinos žemėje, kurią JAV prez. G. Bush prašė Izraelio min. pirm. Ariel Sharon, kai jis liepos 29 d. lankėsi Washingtone, nugriauti, bet jis atsisakė tai padaryti. *Reuters nuotr.*

kaimyninėse šalyse. Jis mokėjo dovanas šeimoms, kurių nariai nužudydavo amerikietį ar žydą Palestinoje. Prieš nužudant du Husseinų vaikus JAV žvalgyba suėmė penkis Saddamo sargybos narius.

Vis dažniau savižudžių randama čečėnų, Afganistano moterų tarpe. Jos žūdavo uždirbdamos pragyvenimą savo šeimoms. Amerika jau liepos pradžioje paskelbė, kad bus apmokėta 25 mil. dol. už Saddamo nužudymą ar suėmimą, o po 15 milijonų gaus už suėmimą ar nužudymą jo sūnų.

JAV politikai ir kai kuri spauda pabrėžia, kad Irako okupacija sudaro vyriausybei daug sunkumų. Prezidentas Bush neslepia, kad jam svarbūs ateinančių metų rinkimai ir lėšos, reikalingos juos laimėti. Visiems aišku, kad JAV kariuomenei, okupavusiai Iraką, kainuoja ten pasilikti 3.9 milijardo dolerių per mėnesį. Amerikos politikai demokratai

— Keliais sakiniais —

- **JAV** kariniai vadovai nutarė pasiųsti prie Liberijos krantų kelis karo laivus. Bus bandoma sustabdyti Liberijoje vykstantį civilinį karą.

- **Iš pareigų** pasitraukė Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ari Fleischer.

- **Pirmąsyk** Amerikoje viešėjo naujasis Palestinos premjeras Mahmoud Abbas, kuris bandė įtikinti prezidentą Bush, kad jis bandytų paspausti Izraelio vyriausybę paleisti iš kalėjimų palestiniečius ir nugriauti statomą sieną.

- **Saudo Arabijos** vyriausybė suėmė 16 įtariamųjų teroristų, al Queda tarptautinės fanatikų grupuotės veikėjų. Panašiai tą organizaciją puolė ir Irano vyriausybė.

- **Kanada** atšaukė savo ambasadorių iš Irano, kur buvo nužudytas kanadietis žurnalistas Aahra Kazemi. Iranas

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MINDAUGO KARŪNAVIMAS -
LIETUVOS ĮSITVIRTINIMO
PAGRINDAS

Po istorinių įvykių seka jų apmąstymai, dažnai ir vertinimai. Brandesniems apmąstymams reikėtų daugiau laiko, kad nešališkai galėtume pasisakyti ir apžvelgti juos. Per tryliką vėl atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metų tapo pasikeitusi ir tarptautinė padėtis. Lietuvių tautos kelyje būta vilties geresne ateitimi, klaidų, kartais įtampos ir nesutarimų metų, bet išvengta gilesnio susipriešinimo.

Šie metai mums labai svarbūs. Įvyko referendumas dėl Lietuvos įsijungimo į Europos Sąjungą. Lietuva pasisakė už sugrįžimą į Vakarų civilizacijos pasaulį, kurią mūsų protėviai prieš 750 metų pasirinko kartu su karalium Mindaugu ir šiemet tauta dar kartą tai patvirtino. Beveik stebina, kad vyriausiųjų valstybės vadovų nuomonės sutampa, kad prisimindami ideologinių skirtumų, jie ragino tautą balsuoti už Europos Sąjungą ir už įsijungimą į NATO karinę organizaciją. Lietuvos kelias į Vakarus nors duobėtas, bet nebeatšaukiamas. Juo ypač panoro eiti jaunoji Lietuvos karta.

Prezidento Valdo Adamkaus metai buvo naudingi. Lietuviai įpratę būti demokratiški - jis Lietuvą supažindino su Vakarais ir juose mus gerai atstovavo. Jo prezidentavimas daug padėjo, kad Lietuva būtų pakviesta į ES ir NATO. Be jo tikrai JAV prezidentas nebūtų atvykęs į Lietuvą. Jo penkeri metai davė vaisius, kuriais džiaugiamės visi. Valdas Adamkus buvo vakarietiškas Lietuvos valstybės vadovas.

Lietuva kartu su Europos valstybėmis ryžtasi atsakomybei už viso žemyno likimą. Tai didina mūsų valstybės atsakomybę už krašto žmonių gyvenimą ir jų išlikimą. Tai ypač svarbu, kai norime išlaikyti savo tautinę kultūrą, kai Lietuva bus Europos Sąjungos nare. Mes pastebime kai kuriuos gerus pereinimus, jog ir Vyriausybės nariai pradėjo nebijoti pasisakyti tautiniais klausimais. Europos Sąjunga nesirūpina tautinės kultūros politika, nes tai palikta tautinių vyriausybių žiniai. Lietuvos vyriausybė turės suformuoti tautinę savo poziciją. Šiuo metu atrodo, jog dauguma sprendimų teks spręsti Prezidento ir jo vadovaujamos Užsienio politikos koordinavimo tarybai. Mus turi džiuginti ikšioliniai Prezidento pareiškimai tautiniais klausimais, kad būtų mūsų tautinės vertybės nuolat puoselėjamos. Europos Sąjungoje pastebima, kad niekas nesirūpins tautine valstybių kultūra. Pačios valstybės turės vesti savo tautinę kultūros politiką ne tik savo krašte, bet ir kitų tautų tarpe. Tad bus svarbu sekti kaip stipriai bus reprezentuojama Lietuva Europoje.

Didėja susirūpinimas savos kalbos išlaikymu, nes įsijungimas į Europos Sąjungą bus didelis pavojus jos išlaikymui. Sveikintinas yra Vilniaus miesto mero noras sudaryti kalbos reikalų komisiją, nes lietuvių kalbos padėtis viešajame gyvenime gana sunki. “Ta komisija padės lietuvių kalbą apvalyti nuo įsigalėjusių svetimybių, apsaugos nuo neigiamos kitų kalbų įtakos”. Šis sprendimas atsirado po to, kai 14 Nepriklausomybės Akto signatarų kreipėsi į Lietuvos savivaldybių tarybas siūlydami, kad tokios komisijos būtų įsteigtos visose krašto savivaldybėse.

S. Tūbėnas

PLUNKSNĄ UŽKLIUDĘ ĮVYKIAI IR MINTYS

Daugelis Vakarų intelektualų, drauge su Afrikos ir JAV juodųjų radikalais vis kaltina JAV baltuosius rasizmu. Dabar jau ir europiečiai girdi panašius kaltinimus. Esą, baltieji įžiūri skirtumą tarp rasių. Lyg jų pagaliau nebūtų.

Tačiau juodojoje Afrikoje vėl vyksta barbariškiausios skerdynės, matomai todėl, kad juodieji įžiūri didelį skirtumą tarp juodųjų genčių. Ar tai nėra “juodas rasizmas”?

Priedu, yra juodųjų, kurie su panieka kalba apie baltuosius. Atrodo, kad bent JAV juodųjų rasizmas dažnai yra pagrįstas siekiu gauti ką nors už nieką. Tuo pagrįsti ir kai kurie baltųjų “teisybės” reikalaują šūkiai.

Net tragiškuose pastarųjų dienų įvykiuose galima įžiūrėti juokingai ironiškus prieštaramumus JAV “įsikišimo” klausime. Kai JAV (teisėtai ar ne, gerai ar blogai) įsikišo į tirono valdomą ir kaimynams grėsiantį Iraką, daug irakiečių pradžioje šoko iš džiaugsmo ir glebėsčia-vo amerikiečius. Pajutę laisvės skonį ir patyrę laisvės kainą taip pat daug jų ėmė reikauti, kad gelbėtojais paliktų Iraką. Net pradėjo deginti JAV vėliavas. Ir toje pat žinių laidoje buvo galima matyti, tuo pat metu Afrikos tironijos aukas mosikuojant JAV žvaigždėtomis ir maldaujant JAV įsikišti į Afrikos reikalus. Net kai kur kitur pasaulyje, kaip ir Afrikoje, amerikiečiai barami už tai, kad neįsikiša.

Ir susipaisyk, žmogau. Ir pabandyk atspėti, kaip greit afrikiečiai irgi varytų “jankius namo”, jei šie išgelbėtų juos

nuo tironijos ir nuo civilinio karo teroro. Dar visai neseniai Johannesburge, P. Afrikoje, JAV atstovas buvo nušvilptas ir nurėktas juodųjų ekologinių sirgalių už atsisakymą paaukoti pažangą ant ekologijos altoriaus.

JAV vyriausybei būtų lengva apsispręsti, jeigu ji tikrai atstovautų amerikiečių poreikiams, bet daug sunkiau nutarti, kaip elgtis, kai daug kas joje siekia “vieno pasaulio” globalistų tikslų.

Žiniasklaida ir politikai gardžiuojasi tuo, kad Irako karo sąjungininkai ieško ir vis neranda masinio naikinimo ginklų. O galėtų skelbti, jog Irake, net daug neieškant, rastos net trys jų rūšys ar bent jų pėdsakai: cheminės dujos, tironijos teroras ir naftos telkimas. Dujomis Sadamo režimas jau išžudė kurdų kaimų gyventojus. Tironijos masinių žudynių pėdsakus, kaip ir Sovietų tironijos pėdsakus, liudija užtinkami vis nauji masiniai aukų kapai. Naftos į vienas rankas masinio kaupimo planus liudija agresija prieš Kuveitą ir subtili grėsmė naftos jūroje plūduriuojančiai Saudi Arabijai, bei kitoms arabų valstybėms.

Per Rusijos musulmonus į Sadamo Huseino kontrolę galėtų patekti ir dalis Rusijos naftos šaltinių. Tad, susikūrus naftinei islamo imperijai, sustotų didelės energijos dalies netekusi JAV ir Europos pramonė, transportas ir informacija. Sustotų, žinoma, ir Vilniaus autobusai bei automobiliai. Neliktų pakankamai energijos net dviračiams pasigaminti. Reiškia-krikščioniški ir kitaip “netikė-

liški” Vakarai masinio naftos sukauptimo pasėkoje, vietoje Mohameto kardo, būtų paklupdyti priimti islamą, “arba”.

Be Vilniaus automobilių nukentėtų, žinoma, ir Vilniaus moterys, islamo pažemintos iki vyrų vergių lygio. Tad ir mūsų žymiosios feministės, kaip profesorė Pavilionienė ir panašios, būtų priverstos vaikščioti įlindusios į palapinę, slepiant savo grožį nuo smalsių konservatorių vyrų akių. Jei tokiu atveju būtų “konservatorių”.

Kad Sadamas tikrai siekė viso islamo valdžios, rodo, be naftos kaupimo, ir religiniai siekiai. Jis, piliečius badu marindamas, statė ne tik gerą kaimą sudaryti galinčius prabangius savo rūmus, bet ir visame arabų pasaulyje didžiausią (masinę) mečetę. Tuo būdu būtų nukreiptas musulmonų pasaulinis pagarbos dėmesys nuo S. Arabijos Mekos. Sadamas Huseinas taptų ir viso islamo aukščiausiu mula.

Tad Vakarams, kai jau dabar musulmonų imigrantai matomiausiai suriša rankas Prancūzijai, Irake yra pilna masinio naikinimo ginklų, tolimesnį Irako įsigalėjimą stabdyti teko JAV vyriausybei, nežiūrint kokia priekabe tektų pradėti karą.

Nepamirština, jog tuo būdu JAV globalistų klikos narys prez. Bush, tai Jungtinių Tautų Organizaciją apeidamas, tai jos rezoliucijomis pasiremdamas, tikisi tvirtai pastatyti globalinį batą Viduriniuose Rytuose.

Gyvename “įdomiais laikais”, anot to seno kiniečių prakeikimo.

Vilius Bražėnas

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

atsisakė atiduoti kanadiečiams žuvusio kūną.

• **Rusijoje** tris savaites kalėjime praleido Platon Lebedev, kuris turi nemažai Yukas naftos bendrovės akcijų ir bandė nusukti valdžiai mokamus mokesčius.

• **Japonijos** parlamente įvyko muštynės tarp dviejų opozicinių partijų atstovų, bandančių nuversti Koizumi koaliciją, kuri žada siųsti karį į Iraką.

• **Brazilijos** senatas vienbalsiai uždraudė laisvai parduoti ginklus. Dabar įstatymą dėl ginklų kontrolės svarstys žemieji parlamento rūmai.

• **Italijos** premjeras Silvio Berlusconi viešėjo prezidento Bush ūkyje Crowford, Texas. Prezidentas pamėgo premjerą, nes jis parėmė jo sumanymą jėga nuversti Irako režimą.

• **Populiarus** britų žurnalas *The Economist* liepos 19 paskelbė straipsnį “Lietuva: Bal-

tijos tigras”, kurios ekonomika auga sparčiai, didėja šalies prekių eksportas, sumažėjo infliacija, mažėja nedarbas. Straipsnyje Tarptautinis valiutos fondas pranašauja, kad Lietuvos BVP dar didės ir sieks 6%.

• **Prez. Bush** susitarė kalbėdamas telefonu su Pietų Korėjos prezidentu, kad reikės išvystyti spaudimą Šiaurinei Korėjai, kad ji užbaigtų savo branduolinių ginklų programas.

• **Izraelio** vyriausybė perleido palestiniečiams valdyti Betliejaus miestą.

• **Baltųjų Rūmų** spaudos sekretoriumi buvo pakviestas Scott McClellan.

• **Izraelio** saugumo valdininkai suėmė seniai ieškomą teroristą, Airijos respublikos armijos narį. Jis Izraelyje mokė palestiniečius gaminti bombas.

• **Vatikano** valstybės biudžeto planavimo įstaiga paskelbė, kad Vatikanas turėjo 15 milijonų dolerių deficitą. Kardinalas Sebastiani pabrėžė

spaudai, kad daugiausia aukų Bažnyčia gauna iš Amerikos, o po jos eina Vokietija ir Italija.

• **Kinija** pasiuntė specialų pasiuntinį į Šiaurinę Korėją svarstyti branduolinių ginklų problemas. Šiaurinė Korėja yra paskelbusi, kad ji turi pakankamai medžiagos pasigaminti šešioms bomboms.

• **Vašingtone** daug žmonių aplanko Arlingtono kapines, kur stovi ir paminklas Nežinomam kareiviui. Pastebėta, kad paminklas ėmė skilti į kelias dalis. Nutarta vėl iš Colorado kalnų atvežti marmurą. Ant paminklo įrašyta: “Čia ilsisi garbėje Amerikos kareivis, žinomas tik Dievui”.

• **Popiežiaus Jono Pauliaus** kelionė į Mongoliją buvo Vatikano atidėta. Mongolijoje gyvena tik 170 katalikų, nes tai daugiausia budistų šalis. Nėra nei mongolo vyskupo, nei bažnyčios. Užuoť vykęs į Mongoliją popiežius planuoja aplankyti Slovakiją.

PLB XI Seime kalba Lietuvos Respublikos prez. Rolandas Paksas. Toliau iš kairės vysk. Paulius Baltakis, kardinolas Audrys Bačkis, PLB pirm. Vytautas Kamantas, LR Seimo pirm. Artūras Paulauskas ir Lietuvos Atkuriamojo Seimo pirm. ir dabartinis narys prof. Vytautas Landsbergis. Ž. Beliausko nuotr.

MEDININKUOSE PAGERBTAS TRAGIŠKAI ŽUVUSIŲ PAREIGŪNŲ ATMINIMAS

Medininkai/Vilnius, liepos 31 d. (ELTA). Medininkų pasienio poste iškilmingai paminėta skaudi gyvosios istorijos pamoka - prieš 12 metų, 1991-ųjų liepos 31-osios rytą, čia buvo nužudyti septyni Lietuvos policijos ir muitinės pareigūnai.

Pagarbą ir dėkingumą ištikimiausiems Lietuvos sūnums jų žūties vietoje pareiškė Prezidentas Rolandas Paksas, Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, Vyriausybės kancleris Antanas Zėnonas Kaminskas, Vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento atstovai. Prie brangiausių žmonių kapų dar kartą susitiko žuvusiųjų artimieji. Šį kartą dėl ligos minėjime Medininkuose nedalyvavo vienintelis gyvas tragedijos liudininkas - buvęs muitininkas Tomas Šernas.

Kreipdamasis į liūdno minėjimo dalyvius, **Lietuvos Prezidentas R. Paksas** pabrėžė, kad Medininkuose susirenkame pagerbti ir nusiленkti tautos didvyriams, kuriuos į šią vietą atvedė noras ginti ir kurti nepriklausomą valstybę.

“Sunku įsivaizduoti tą jausmą, - sakė Prezidentas R. Paksas, - kai vieni patys tą kraupią naktį beginkliai stovėjo tam, kad Lietuva būtų laisva. Stovėjo, kad mes turėtume trispalvę, kad mūsų

valstybė būtų demokratiška, kad joje ramiai augtų vaikai. Tokią pareigą jie gerai suprato ir šventai ją įvykdė. Amžina šlovė jiems”.

Seimo Pirmininkas A. Paulauskas savo kalboje akcentavo, kad Medininkų tragedija ir visas Rytų pasienio gynimas labai padėjo paspartinti Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

“Negaliu užmiršti tų slogių įspūdžių prieš dvylika metų, kai ankstų rytą atvykau prie šios vietos. Ir šiandien išskyla atminty nužudytųjų kūnai - žuvo garbingi Lietuvos pareigūnai, atlikdami savo pareigą. Jų kaltė buvo viena - kad jie dirbo savo darbą, o tas darbas turėjo didžiulę prasmę - ginti Tėvynę”, - kalbėjo A. Paulauskas.

Seimo Pirmininkas sakė, kad nors po ilgo laikotarpio Medininkų žudynių nusikaltėliams artėja atpildo valanda. Generalinė prokuratūra teigia, kad įtariamųjų ratas visiškai susiaurėjo, ir byla artėja prie teismo.

“Žudynių užsakovai ir vykdytojai iki šiol nenubausti, nes Rusijos generalinė prokuratūra ignoroja Lietuvos prašymus išduoti kaltinamuosius. Labai sunku kalbėti, kai šios tragedijos kaltininkai iki šiol yra laisvėje. Bet aš tikiu, kad kol jie bus gyvi, jie šioje žemėje ramybės neturės”, -

Medininkų žudynių vietoje kalbėjo **Seimo narys Vytautas Landsbergis**.

Iki šiol nenuiteisti žudikai pasalūniškais šūviais į pakaušį prieš 12 metų nušovė Medininkų pasienio poste vagonėlyje budėjusius muitininkus Antaną Musteikį ir Stanislovą Orlavičių, greitojo reagavimo rinktinės “Aras” pareigūnus Algimą Juožaką ir Mindaugą Balavaką, kelių policijos darbuotojus Juozą Janonį ir Algirdą Kazlauską. Po dviejų dienų ligoninėje mirė sunkiai sužeistas policininkas Ričardas Rabavičius.

Rytą už žuvusiuosius buvo aukojamos šv. Mišios Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje. Prieš vidurdienį jų atminimas buvo pagerbtas amžinojo poilsio vietoje - sostinės Antakalnio kapinėse.

Liepos 20 dieną įvyko A.L.T.S. Chicagos skyriaus gegužinė. Iš kairės: O.Kremeris, J.Variakojis, I.Kriaučeliūnienė, P.Buchas, M.Marcinkienė, naujasis Čikagoje konsulas Arvydas Daunoravičius ir E.Bartkus.

RUSIJA NEATSAKO Į RAŠTUS

Vilnius, liepos 31 d. (ELTA). Rusijos aplinkos ministerija labai vangiai reaguoja į Lietuvos pasiūlymus kuo greičiau surengti konsultacijas dėl planuojamo statyti naftos telkinio “D-6”, po susitikimo su Seimo Pirmininku Artūru Paulausku sakė aplinkos ministras Arūnas Kundrotas. Pasak pareigūno, iškart po Rusijos užsienio reikalų ministro pareiškimo, jog dėl “D-6” turėtų kalbėtis aplinkos ministrai, Rusijos pusei buvo išsiųstas raštas su pasiūlymais tokiam pokalbiui.

“Kol kas atsakymo neturim. Tai yra dar vienas raštas prie kurių penkių, kurie buvo išsiųsti pastaruoju metu”, - sakė ministras. Pasak jo, praėjusios savaitės pabaigoje nusiųstas pasiūlymas susitikti “bet kurioje vietoje ir kuo artimesniu metu”. Ministras skundėsi, jog šiuo metu abiejų šalių Aplinkos ministerijų bendradarbiavimas plėtojamas labai silpnai ir lėtai.

ELTA primena, jog telkinys Kravcovskoje (D-6), kurį ketina eksploatuoti “LUKoil” kompanija, atrastas 1983 metais. Jis yra Baltijos jūros šelfe už kelių kilometrų nuo Lietuvos ir Rusijos sienos ir vos už 22 kilometrų nuo Kuršių nerijos pakrantės.

Naftos kompanija šį telkinį planuoja eksploatuoti 25-30 metų. Šalia Kuršių nerijos, 2001 m. bendru Lietuvos ir Rusijos teikimu įtrauktos į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, kasmet būtų išgautama 600-700 tūkst. tonų naftos. Naftos gavybą “D-6” telkinyje planuojama pradėti šių metų pabaigoje ar kitų pradžioje, didžiausias projektinis pajėgumas būtų pasiektas dar po kelerių metų.

Nors, “LUKoil” tvirtinimu, šio telkinio eksploatavimo projektas atitinka visus ekologinio saugumo reikalavimus, jis tebekelia pagrįstų abejonių ne tik Lietuvos, bet ir tarptautiniams ekspertams. Ekologiškai nesaugi naftos gavyba pažeistų mūsų šalies interesus. Specialistų teigimu, avarijos tikimybė palyginti audringoje pietrytinėje Baltijos jūros dalyje yra labai didelė, kaip ir tikimybė, kad išsiliejusi nafta pasieks Lietuvos pakrantę. Viena pagrindinių priežasčių - šiam regionui būdingos hidrometeorologinės sąlygos, pirmiausia, stiprūs vėjai.

Mūsų pajūryje vidutiniškai 67 dienas per metus vėjo gūsiai siekia 15 m/s ir daugiau, o 15 dienų - net 20 m/s. Stipriausi vėjai dažniausiai būna vakarinių kryptių. Pučiant pietvakarių vėjams teršalai būtų išnešti ties Klaipėda (Smiltynė), o vakarų - ties Nida. Išsiliejusi nafta padarytų neatitaisomos žalos Kuršių nerijai, kuri įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, unikaliai jos gamtai, rekreacinei priekrantės daliai.

Aplinkosaugininkus verčia nerimauti ir tai, kad dar 1983 m., darant bandomuosius gręžinius “D-6” telkinyje, į jūrą išsiliejo 70 t naftos. Jūrinių tyrimų centro prognozėmis, iš gręžinio pradėjus veržtis naftai esant audringam orui į vandenį patektų iki 33 t per parą. Net jeigu išsilietų tris kartus mažiau naftos, ant vandens susidarytų 2,5 kvadratinį kilometrų dydžio plėvelė, kuri neigiamai paveiktų Baltijos jūros ekosistemą. Tokia plėvelė Kuršių nerijos krantą pasiektų per 7-10 valandų. Specialistai pažymi, kad galimi ne tik didelio masto naftos ir jos produktų išsiliejimai, bet ir nuolatinė tarša, susijusi su “D-6” telkinio eksploatavimu.

Rusijos pusė teigia jau pabaigusi ekologinę ekspertizę, kurios duomenimis, “D-6” eksploatavimas nepakenktų Kuršių nerijai, tačiau šios ekspertizės dar nėra gavę Lietuvos specialistai.

Rūpestį dėl naftos gręžinio Rusijos kolegoms jau išreiškė aukščiausi Lietuvos pareigūnai.

**LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

RUSIJAI TELKINYS D-6 NEPRIKLAUSO !

Prieš metus Lietuvos visuomenė sužinojo, kad Rusija jau 2003 m. pabaigoje vos už 23 km į vakarus nuo Nidos kurorto esančiame Baltijos jūros šelfo telkinyje D-6 ketina pradėti naftos gavybą. Dabar sužinota, kad platforma, kurią telkinyje eksploatus Rusijos bendrovė “LUKoil-Kaliningradmorneft”, jau statoma. Nerimaudama dėl galimos Baltijos jūros ir Kuršių nerijos ekosistemos taršos, LR Aplinkos apsaugos ministerija visus metus veltui stengėsi išgauti iš Rusijos informaciją apie grėžinių saugumo užtikrinimą. Pagaliau, įsigaliojus Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sienos sutarčiai, Rusijos Valstybės Dūmos Ekologijos komiteto pirmininkas Vladimiras Gračiovas pareiškė, kad darbai vyksta Rusijos vandenyse ir todėl jokių tarptautinių aplinkosaugininkų ekspertų (kaip to pageidavo Lietuva) neįsileis. Sukruto Lietuvos žaliųjų judėjimas. Jis ragina boikotuoti bendrovę LUKoil, nebeperkti degalų jos degalinėse. Gal būt sulauksime ir piketų prie “LUKoil” atstovybės. Žaliųjų iniciatyvos pagirtinos, bet ar pakankamos? Juk LUKoil nors kiek pagris telkinio D-6 grėžinių eksploatavimo ekologinį saugumą, telkinys veiks!

Iki šiol nėra atsakyta į klausimą ar Rusijos Federacija, apskritai, turi teisę naudotis Karaliaučiaus krašto gamtos turtais. Tokiu aspektu savo protestą “Šalin rankas nuo baltų turto” š.m. vasario mėn. yra pareiškusi Lietuvių Tautininkų Sąjunga (žr. *Tautininkų žinios* Nr.4(170), www.lts.lt). Tuoju po LR Prezidento inauguracijos protestas buvo nusiųstas J.E. R.Paksui, po to - premjerui A.Brazauskui, Seimo pirminkui A.Paulauskui, LUKoil prezidentui V.Alekperovui į Maskvą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui V.Schwimmeriui į Strasbūrą. Toks protestas, žinoma, pirmiausia turėjo būti nusiųstas Rusijos Federacijos prezidentui V.Putinui. Deja, nei valdančioji Lietuvos trijulė, nei pati Lietuvių Tautininkų sąjunga to nepadarė. Gal tą padarys Lietuvos žalieji ir piketuos ne vien LUKoilą, bet ir Rusijos Federacijos atstovybes Lietuvoje, keldami ne vien ekologinės rizikos klausimą.

Priminsiu, kad užkariautą ir **1945 m. Potsdamo susitarimu laikinam Sovietų Sąjungos administravimui perduotą Karaliaučiaus kraštą, nuo 1991 m. rudens valdanti Rusijos Federacijos valstybė nėra teisėška šio krašto valdytoja**. Nustatyti juridinį faktą, kas gi yra teisėtas Karaliaučiaus krašto suvereną gali tik Rusijos Federacijos pripažįstamame Potsdamo susitarime numatyta tarptautinė konferencija. Iki tokios konferencijos sprendimo kėsinimasis pasinaudoti Karaliaučiaus krašto gelmės turtais turi būti vertinamas kaip plėšikavimas.

Kadangi Rusijai Karaliaučiaus gelmių turtai teisėškai nepriklauso, tai ir LUKoil neturi jokios teisės eksploatuoti telkinį D-6. Būtent į tai privalu kreipti tarptautinių organizacijų ir visų Baltijos jūros valstybių dėmesį. Tik taip keliant telkinio D-6 klausimą galima jėgos argumentus ir argumentų jėgą vertinančią Rusiją priversti pagarbiau traktuoti Lietuvos interesus dabar jos administruojamoje lietuvių ir mūsų brolių prūsų etninėje žemėje, Karaliaučiaus krašte.

Vytautas Šilas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas

Dariaus ir Girėno skrydžio minėjimą liepos 20 d. prie jų paminklo Čikagoje pradeda architektė Aurelija Dobrovolskienė. Z. Degučio nuotr.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XIII

Tačiau M.Gorbačiovas nesuvokė, kad pavergtosios tautos nori ne tik geriau gyventi, bet ir būti laisvos, atkurti savo nepriklausomas valstybes, nori būti šeimininkės savo kraštuose. Kita vertus, ekonominė laisvė neatsiejama nuo politinės. SSRS, sukurtai ir palai komai baime, melu ir smurtu, buvo pražūtinga Demokratija ir Laisvė. Ir mažiausios galimybės joms pasireikšti griovė visą SSRS. Komunistų partija, saugumas, kariuomenė ir sovietinė nomenklatūra stengėsi išlaikyti SSRS - “vieningą” imperiją. Bet vis dėlto pagrindinė viskam “vadovaujanti” ir viską kontroliuojanti jėga buvo SSKP ir jos padalinys Lietuvoje. “Tarybinės visuomenės vadovaujanti ir varijuojanti jėga, jos politinės sistemos, valstybinių ir visuomeninių organizacijų branduolys yra Tarybų Sąjungos Komunistų partija”, - buvo įrašyta ir LSSR konstitucijos 6 straipsnyje. SSKP CK ir jo padalinys LKP CK sprendė viską - net kada šaukti ir kokius klausimus svarstyti

Aukščiausiosios tarybos sesijose.

Dalies LKP narių ir Sąjūdžio “susiliejimas” sudarė sąlygas toliau vykdyti demokratinis pertvarkymus Lietuvoje, toliau stiprinti patį Sąjūdį, konkretinti jo veiklos tikslus ir metodus; sudarė sąlygas ir pačios partijos pertvarkymui.

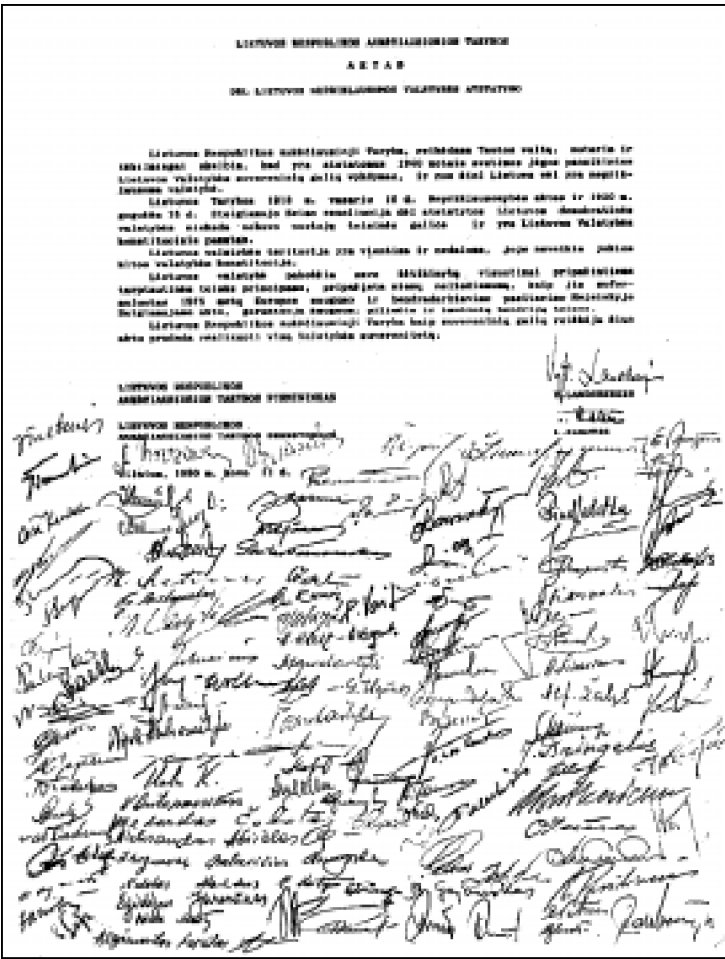
Tuo metu apie greitą SSKP, SSRS žlugimą dar mažai kas drįso ir svajoti. Todėl atrodė, kad jei Lietuva išsikovotų bent tokį statusą, kokį turėjo vadinamosios liaudies demokratijos šalys, būtų didžiulis laimėjimas. O tam statusui, atrodė, didesnių galimybių būtų, jei Lietuvos komunistų partija būtų savarankiška, jos organizacija nebebūtų tik TSKP padalinys.

EUROKOMUNIZMO IDĖJA

Savarankiškos partijos idėjai tuo metu buvo beveik ketvirtis amžiaus. Tokia idėja buvo įgijusi sparnus ypač po 1968 m. vadinamojo “Prahos pavasario”. Tačiau SSRS smurtu užgniaužus Čekoslovakijos žmonių siekimą būti laisviems, daugeliui ir Vakarų Europos

komunistų partijų tada neliko nieko kito, kaip tik stengtis išsaugoti bent kokį autoritetą, skelbti, kad jos atsiribojančios nuo SSKP. Jas taip elgtis vertė ir noras laimėti rinkimus savo šalyse. Šitaip prasidėjo vadinamasis eurokomunistinis judėjimas, nors nė viena eurokomunistinė partija ir nepaneigė, kad SSRS yra “nugalėjusio socializmo šalis”. O tai reiškė, kad esminiai SSRS visuomenės bei politinės santvarkos bruožai yra toms komunistų partijoms priimtini, netgi daugiau - sektini kuriant socializmą Vakaruose.

Rytų Europoje, vadinamosiose liaudies demokratijos šalyse, kur gyvenimas buvo gerokai blogesnis negu Vakarų Europoje, kur komunistų partijos buvo “vadovaujančios” - tiesiogiai vadovaujamos SSKP, **eurokomunizmo esmė dažniausiai reiškė, kad reikia priešintis SSKP ir SSRS hegemonijai.** SSRS okupuotuose kraštuose, pirmiausia Lietuvoje, tuo metu imta svajoti, kaip SSKP partines organizacijas paversti “nacionalinėmis” ir

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo akto faksimilė.

išsikovoti bent tokią autonomiją, kokią turėjo minėtos liaudies demokratijos šalys. Nesvarbu, kad Lietuva būtų vadinama “tarybine”, “socialistine” ar panašiai, svarbu, kad ji turėtų savo valstybingumą. Vienas aktyviausiųjų eurokomunistinės idėjos propaguotojų Vilniuje, pogrindyje, buvo LSSR

mokslų akademijos aspirantas V.Sevrukas. Ir šių eilučių autoriui tuomet nekartą teko dalyvauti tose slaptuose svarstymuose. Tačiau ir tokias idėjas, tų laikų partokratų, saugumiečių įsitikinimu, galėjo skleisti tik psichiškai nesveiki žmonės ar šiaip “išsigimėliai”.

(Bus daugiau)

A.L.T.S. Los Angeles skyriaus pirm. Rūta Sakienė, Aldona ir dr. Povilas Švarcai, Karolis Milkovaitis.

Gegužinės puikieji muzikantai: šv. Kazimiero parapijos klebonas Stanislovas Anužis su savo trimitu ir akordeonistas Česlovas.

GEGUŽINĖ PO STOGU DIRVAI

Gegužinės po stogu *Dirvai* padėti rengėjai džiaugiasi, kad tiek daug Los Angeles ir apylinkių lietuvių atsiliepė į kvietimą ir gražiai pripildė Tautinių namų salę.

Didelis dėkui dar ir auką pridėjusiems. Dėkojame atnešusiems gausių ir vertingų dovanų loterijai ir varžytinėms, skanių pyragų saldumynų stalui. Ypatinga padėka Liucijai ir Antanui Mažeikoms už, be kitų dovanų, puikų lietuvišką rankų darbo gobeleną ir Gasparui Kazlauskui tą menišką dovaną išvaržiusiam. Dėkui Antaninai Uldukienei už skanius lietuviškus patiekalus. Ačiū visoms mieloms ponioms, kurios taip maloniai atėjo į visokią pagalbą gegužinės metu. Dėkui muzikantui akordeonistui, balsingajam Česlovui. Didelę ir malonią staigmeną padarė susirinkusiems parapijos klebonas kun. Stanislovas Anužis, kuris ne tik kad atvyko į gegužinę, bet ir atsivežė savo karišką trimitą, kuriuo duetu su akordeonu, o taip pat ir solo, puikiai pagrojo gražių lietuviškų melodijų. Išskirtinai dėkojame Tautinių namų vadovybei ir pirmininkui Jonui Petroniui už puikų Kalifornijos vyną ir tikrai kilnius kilniuosius gėrimus atvirame (nemokamame) bare. Didžiausia padėka visiems svečiams, karščiausia šių metų dieną taip gausiai susirinkusiems. Visų čia sumintų dėka *Dirvai* galėjome pasiūsti 1,000 dol.

Rengėjai - Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus valdyba

Pavargusios, bet patenkintos po gražiai pavykusios gegužinės suveda sąskaitas. Iš k.: Rūta Sakienė, Irena Bužėnienė ir Gražina Raibienė.

Praėjo jau 50 metų, kai 1953 metų liepos mėnesio 27 dieną Amerikos gen. Mark Clark, atstovaujantis JT, pasirašė Korėjos karo paliaubų sutartį. Pasirašė ir Kinijos ir Š. Korėjos atstovai, o P. Korėja pasirašyti tuomet atsisakė, ir nepasirašė jos nei iki šios dienos. Patrankos nutilo, ir bombardavimai sustojo, bet taikos tame nelaimingame krašte ir šiandien dar nėra. Šią 50 metų sulaukusią paliaubų sutartį dabar švenčia Amerika ir jos tūkstančiai veteranų. Prisiminkime ją ir mes.

Š. Korėjos vadas Kim Jong-il, perėmęs valdžią iš savo 1994 metais mirusio tėvo Kim II Sung, ir vėl grasina pasauliui, o ypač Amerikai, savo dar būsima branduolinių ginklų galybe, kai pietuose maištingų studentų masės demonstruoja prieš tariamą Amerikos imperializmą, ir kaltina neleidžiant tautai susijungti į vieną. Pastaruoju laiku Š. Korėjos vadai savo keistais ir iššaukiančiais pareiškimais kelia nerimą ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio politikams. Praėjusį rudenį jie tvirtino, kad ruošiasi gaminti branduolinius ginklus.

Š.m. liepos 1 d. Kim Jong-il pagrasino atsisakysiąs 1953 metų paliaubų sutarties ir sakėsi imsiąs “negailingų atkeršijimo priemonių” jei prieš

Aleksas Vitkus

50 METŲ KAI PASIBAIGĖ KORĖJOS KARAS

Š. Korėją bus bandoma paskelbti ekonominę blokadą. Savaitė vėliau P. Korėja pranešė, kad Š. Korėja perdirbo dalį turimų 8,000 sunaudotų branduolinio kuro strypų, iš kurių yra galima surinkti pakankamai plutonijaus pagaminti kelias atominės bombas. “Artėja atominio karo tamsūs debesys”, - gąsdina šiauriečiai. Gal todėl dabar ir būtų gera proga prisiminti tą

Korėjos 1950-1953 m. karą, kitų dar kadaise vadinamą policijos akcija, kuris ilgainiui labai paveikė pasaulinę politiką ir karinių jėgų pusiausvyrą.

Pati korėjiečių tauta jau daugiau kaip 1,000 metų buvo vieninga, nors ir gerokai paveikta kiniečių, mongolų. Ir labiausiai - jau Manchu dinastijos kultūros valstybė. X-o amžiaus pradžioje Wang Kon

įkūrė vieningą valstybę, kurią jis pavadino Koryo. Po to korėjiečiai, kaip ir japonai, ilgą laiką nenorėjo turėti jokių santykių su užsienio valstybėmis. Nežiūrint to, XIX-o amžiaus pabaigoje, pasaulyje įsigalint imperializmui ir kolonializmui, Korėjoje pradėjo reikštis rusų ir japonų įtaka. Kas valdys Korėją, išsisprendė, kai japonai laimėjo 1904/05 metų karą prieš Rusiją, ir po to per kelis metus, 1910 metais sugebėjo okupuoti visą kraštą.

Pasibaigus I-jam pasauliniam karui korėjiečių delegacijai Versalio taikos konferencijoje nepavyko išsireikalausiti ne-

priklausomybės, jie liko griežtoje Japonijos valdžioje. Vyko dažni sukilimai, japonų kruvinai numalšinami. Mokyklose buvo įvesta privaloma japonų kalba, ir buvo draudžiama mokyti Korėjos istorijos. Prasidėjo žiaurus tautinis genocidas. Tūkstančiai korėjiečių darbininkų buvo siunčiami į Kiniją tarnauti Japonijos kariuomenei. Tą okupaciją korėjiečiai ir šiandien prisimena su dideliu kartėliu ir gera doze apmaudo ir neapykantos viskam, kas yra japoniška.

Nepasibaigė Korėjai vargai ir kai baigiantis II-jam pasauliniam karui japonai buvo iš ten išvaryti. Kadangi jau nuo 1945 metų rugpjūčio 8 dienos (tuoj po amerikiečių antrosios atominės bombos sprogimo virš Nagasaki) jau ir sovietų kariuomenė išdrįso stoti į karą prieš Japoniją ir įžengė į Korėjos teritoriją. Amerikiečiai, kurie dar turėjo atvykti iš tolimos Okinawos, sovietams pasiūlė kraštą laikinai padalinti į dvi dalis, nerūpestingai braukiant liniją per 38-ąją lygiagrečę. Sovietai sutiko, o amerikiečiai džiaugėsi, kad bent sostinė Seoul liks jų pusėje. Tas tragiškas “laikinas”, panašias kaip ir Rytprūsių žemė, jau tęsiasi beveik 60 metų, ir jam vis dar nesimato galo.

(Bus daugiau)

Paminklas Korėjos karo aukoms atminti Washingtone, D.C.

Robert Green, Korėjos karo veterano nuotr.

BOSTON, WORCESTER, MA

“DOLIJA”: FOLKLORAS IR... KREPŠINIS!

Žmonių, abejingų krepšiniui, Lietuvoje daug nėra. Kiek jaudinamasi, kiek džiaugsmo patiriama, kai Lietuvos krepšininkai iškovoja reikšmingą pergalę! Atrodo, kad visa tauta susivienija, kai Lietuvos komanda lošia Europos čempionate ar Pasaulio olimpiadoje.

Krepšinis yra populiarus ir šiame Atlanto pakraštyje gyvenančiu lietuvių. Ilgai nelaukę, vyrai, moterys ir vaikai susiburia į komandas vakarais, po sunkių darbų pamėtyti kamuolį. Kai Raimondas Matulionis sužinojo apie Rytų pakraščio krepšinio žaidynes Bridgeport, CT, ir pradėjo rinkti Boston-Worcester, MA, vyrų komandą, nė vienas iš jo draugų neatsisakė dalyvauti. Boston-Worcester vyrai nebuvo daug treniravęsi kaip komanda, bet užsidedimo jiems netrūko. Raimondo dėka buvo užsakyti marškinėliai, suorganizuota kelionė ir prikalbinti važiuoti sirgaliai. Komanda pavadino “Dolija”. Patiems krepšininkams nekilo jokių abejonių dėl vardo. O kiti klausė: “Kas ta “Dolija”? Iš kur toks vardas?”

Prieš dvejus su pusę metų

Bostone ir jo apylinkėse gyvenantys čionykščiai ir naujai atvykę lietuviai susibūrė į folkloro ansamblį, kuri pavadino “Dolija”. Šiai liaudies dainą ir šokių mylinčioje grupėje dalyvauja apie dvidešimt žmonių. Visi mielai suvažiuoja iš skirtingų Naujosios Anglijos vietovių ir mokosi naujų dainų, šokių, žaidimų bei dalinasi žiniomis apie mūsų senolių papročius ir švenčių tradicijas. Dolijiečiai suruošė keletą labai gražių programų. “Oi atvažiuoja Šventa Kalėda” parodė Bostono lietuvių bendruomenė. O “duonos ir alaus” dienas atšventė stovykloje “Neringa”.

“Dolijos” vyrai labai talentingi: jie gražiai dainuoja, groja kanklėmis, griežia smuiku, pučia skudučius ir smagiai merginas pašokdina. Pasirodo, kad jie ne tik talentingi muzikantai, bet ir stiprūs krepšininkai. Dolijos komanda buvo pakviesta dalyvauti Rytų pakraščio krepšinio žaidynėse B grupėje. Šioje grupėje dalyvavo dešimt komandų. Birželio 7 dieną, šeštadienį, dolijiečiai varžėsi su kitomis dvejomis komandomis ir, nors labai atkakliai stengėsi, pergalių tą dieną iškovoti jiems nepasi-

sekė. Vyrai suprato, kad labiausiai jiems trūksta komandinio susižaidimo. Tačiau nenusiminė ir, pasitarę, pakeitė gynybos planus sekmadienio varžyboms. Rytąjaus dieną žaidė trejas varžybas ir per paskutines buvo net du pratimai. Po atkaklaus žaidimo “Dolijos” komanda iškovojo pergalę. Boston ir Worcester vyrai laimėjo trečiąją vietą ir namo parsivežė gražius bronzos medalius. Visi grįžo ne tik pavargę, su skaudančiomis ir nubrozdomomis kojomis, bet ir su pakilia nuotaika bei užsidedimu daugiau treniruotis.

Ką lietuviai daro po atlikto darbo? Nagi, užtraukia dainą. O “Dolijos” vyrai tą puikiai moka! Krepšinis ir folkloras - keistas derinys? “Dolija” parodė, kad galima suderinti viską, kas yra artima lietuvių širdžiai.

Renata Bazikienė

LR prezidentas Rolandas Paksas su muz. Rita Klioriene, kuriai buvo įteiktas LDK Gedimino ordino Riterio kryžius.

Vytauto Klorio nuotr.

“Dolijos” žaidėjai - Laimis Truska, Viktoras, Arūnas Borneika, Edvinas Šunelaitis, Vytautas Bazikas, Vytautas Sužiedėlis, Remigijus Bacevičius, Valdas Kalibatas, Raimondas Matulionis, Kęstutis Kveraga ir Simonas Matulionis.

CHICAGO, IL

LIETUVIŲ FONDO GOLFO ŽAIDYNĖS

Lietuvių Fondo golfo diena-žaidynės vyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, Lieponių Old Oak Country Club, Lockport, IL. Norintys dalyvauti golfo žaidynėse kviečiami iš anksto registruotis, kreipiantis į Vytą ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

I solistės Violetos Urmanos koncertą bilietus platina Irena Galinienė, Vanda Gviedienė ir Irena Kriaučeliūnienė sekmadieniais PLC vestibulyje po 9-tos ir 11-tos valandų Mišių. Dėl informacijos prašome skambinti I.Kriaučeliūnienėi telef. 1-630-734-9626.

• **Čikagos lietuviai** liepos 20 d. iškilmingai paminėjo draugų lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno transatlantinio skrydžio 70-metį. Minėjimas prasidėjo sekmadienio Mišiomis už tragiškai žuvusius lakūnus Steponą Darių ir Stasį Girėną Švč. Mergelės Marijos gimimo bažnyčioje. Po Mišių eiseną su vėliavomis ir vainikais atėjo prie Dariaus ir Girėno paminklo, kur vyko lakūnų pagerbimo iškilmės. Pirmą kartą kalbėjo naujasis LR generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius. Dr. Vida Škėmaitė-Navickienė, S. Dariaus giminaitė, perskaitė mums paliktą lakūnų testamentą, kuriame rašė, jog skrydį skiria Lietuvai. Parapijos salėje parodytas naujas dokumentinis filmas apie Darių ir Girėną, buvo dalijamasi prisiminimais. Minėjimą organizavo Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius. Minėjimo programą pravedė Aurelija Dobrovolskienė.

KETURIASDEŠIMT PIRMASIS

“Dirvos”

NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas: iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Novelės privalo būti pasirašytos slapyvardžiais. Slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Darbų pateikimas: iki 2003 m. metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Įteikimo vieta: rankraščius siųsti šiuo adresu:

“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

Konkurso darbų vertinimo komisija sprendžia paprastą balsų daugumą.

LIETUVA IR PASAULIS

30 VALSTYBIŲ PADĖS ATSTATYTI IRAKĄ

Vašingtonas, liepos 29 d. (dpa-Reuters-ELTA). JAV išvardino 30 valstybių, sutikusias padėti atstatyti Iraką arba prisidėti prie čia vykstančių karinių ar tvarkos palaikymo operacijų. Be to, derybos dėl galimos paramos vedamos su dar daugiau valstybių, Vašingtone pareiškė Valstybės departamento atstovas Richard Boucher, praneša dpa-Reuters-ELTA.

Šios 30 valstybių yra: Albanija, Azerbaidžanas, Bulgarija, Čekija, Danija, Didžioji Britanija, Dominikos Respublika, Estija, Filipinai, Gruzija, Hondūras, Ispanija, Italija, Japonija, Kazachstanas, Latvija, Lenkija, Lietuva, Makedonija, Mongolija, Nikaragva, Norvegija, Olandija, Pietų Korėja, Portugalija, Rumunija, Salvadoras, Slovakija, Ukraina ir Vengrija.

Anot R. Boucher, kai kurios iš išvardintų valstybių nėra pajėgios pačios finansuoti savo dalyvavimą Irako operacijoje, todėl derasi su JAV dėl atitinkamos paramos.

Kitas Valstybės departamento pareigūnas paaiškino, kad JAV suteiks joms paramą transportavimo ir logistikos srityje. “Mes neįtraukiame jų į savo algalapius. Mes jiems nemokėsime jokių atlyginimų ar stipendijų”, - sakė pareigūnas, prašęs nenurodyti jo pavardės.

JAV siekia užsitikrinti kuo didesnę tarptautinę paramą Irake dislokuotoms savo ginkluotosioms pajėgoms, prieš kurias beveik kasdien rengiami klastingi puldinėjimai. Viena savaitė karinės operacijos Irake kainuoja apie milijardą dolerių.

PREZ. PUTIN ATVYKS Į LIETUVĄ

Kitų metų pradžioje į Lietuvą laukiama atvykstant Rusijos Federacijos prezidento Vladimiro Putino. Apie tai kalbėta Prezidento Rolando Pakso ir Rusijos ambasatoriaus Lietuvoje Juriiaus Zubakovo susitikime. V.Putinas būtų aukščiausio rango kada nors Lietuvoje viešėjęs Rusijos pareigūnas.

LIETUVIŲ ŽINIOS APIE ES KONVENTĄ

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA). 55 procentai Europos Sąjungos piliečių nėra nieko girdėję apie Konventą dėl Europos Sąjungos ateities, rodo naujausias Eurobarometro tyrimas. 52 proc. apklaustųjų europiečių sakė nežiną, ką Konventas veikia, ar koki dokumentą pristatė. Šalių kandidačių gyventojai apie Konventą informuoti dar prasčiau - apie šią instituciją nieko negirdėjo net 57 proc. atsakiusiųjų.

Tiesa, Lietuvos rezultatai yra palyginti neblogi - 34 proc. apklaustųjų lietuvių galėjo pasakyti, koki dokumentą parengė Konventas. Tuo tarpu atsakyti į šį klausimą sugebėjo tik 19 proc. estų bei latvių. Tačiau tik pusė apklaustųjų lietuvių pritarė Konvento parengtai Konstitucijai. Estų (60 proc.) ir latvių (57 proc.) vertinimai buvo palankesni.

Beveik pusė (43 proc.) Eurobarometro apklausos dalyvių tvirtino norį, kad vyriausybės bent iš dalies pataisytų Konvento pasiūlytą ES Konstitucijos tekstą. 9 proc. respondentų manė, jog Konstitucinės sutarties projektas turėtų būti priimtas nepakeistas, o 11 procentų įsitikinę, jog dabartinis Konstitucijos projektas turėtų būti atmetas.

Didžioji dalis - 40 proc. apklaustųjų europiečių taip pat dėl ES Konstitucijos norėtų apsispręsti referendume. 12 proc. nuomone, referendumas nėra reikalingas.

“MINIJOS NAFTA”: KALTINIMAI DĖL KINTŲ NAFTOS GRĘŽINIO - “NAUJŲJŲ LIETUVIŲ” DARBAS

“Minijos naftos” direktoriaus pavaduotojas Ignas Vaičeliūnas paneigė Seimo Liberaldemokratų frakcijos seniūno Henriko Žukausko bei Pagėgių savivaldybės mero Kęstučio Komskio išsakytus nuogastavimus, kad išgaunant naftą Kintuose būtų padaryta dar didesnė žala Lietuvos gamtai negu grėžinyje D-6.

“Mano galva, prie šio reikalo prisidėjo “naujieji lietuviai”, - *Eltai* teigė I. Vaičeliūnas, komentuodamas šiuos pareiškimus. Pasak jo, “Minijos nafta” Kintuose dar tik atlieka įvairius tyrimus. Apie naftos išgavimą, kaip teigė I. Vaičeliūnas, per anksti kalbėti. Jis taip pat nepagrįstomis laikė ir Seimo nario H. Žukausko abejones dėl “Minijos naftos” užsakomųjų aplinkos tyrimų objektyvumo. “Tyrimus atlieka įstaigos, turinčios visus reikalingus pažymėjimus, juose dirba aukšto lygio specialistai”, - teigė jis. Pasak jo, teritorija, kurioje yra atliekami visi šie darbai, yra neužliejamoje zonoje ir todėl Pagėgių savivaldybės mero išsakytus argumentus dėl pavojaus gamtai jis laikė nepagrįstais. Pernai “Minijos nafta” išgavo daugiau nei 70 proc. Lietuvoje išgaunamos naftos. Ši bendrovė yra valdoma Danijos kompanijos “Odin Energi A/S”. Jai ir dar dviem Danijos įmonėms priklauso 50 proc. “Minijos naftos” akcijų, antra tiek valdo bendrovė “Geonafta”.

LGITIC inf.

Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės “Mes” eiseną 2003 m. liepos 6 d. Vilniuje, kurioje dalyvavo 1,368 sambūriai su 36,525 programų dalyviais. Vytauto Klierio nuotr.

KO TAIP BIJO RUSIJA?

Dėl Lietuvos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą priimtų supaprastintų pasienio mainų vizų į Karaliaučiaus sritį gavimo tvarką pirmieji išbandė Mažosios Lietuvos žinovai - Mokslo ir Enciklopedijų leidybos instituto vyresnysis mokslinis redaktorius dr. Algirdas Matulevičius ir Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Šilas. Pastarieji š.m. liepos 1-ąją dieną rengėsi su 65-tuoju gimtadieniu pasveikinti labai gerbiamą šioje srityje Šv. Šeimynos bažnyčios Karaliaučiuje kleboną dekaną Anuprą Gauronską. Deja, kelionės išvakarėse Rusijos Federacijos ambasada Vilniuje pranešė, kad nei dr. A.Matulevičius, nei V.Šilas vizų negaus, nes jiems įvažiuoti į Rusijos Federaciją uždrausta.

Jau ne pirmą kartą rusų pusė blokuoja lietuvių intelektualų kontaktus su Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomene. Dar 2001 m. kovo mėnesį į Tilžės lietuvių draugijos rengiamą dramaturgo ir filosofo Vydūno minėjimą su pranešimu (apie Vydūną ir lietuvių persekiojimus

nacių laikais) vykęs Lietuvos Vydūno draugijos pirmininkas dr.V.Bagdonavičius Tilžės (Sovietsko) pasienio poste buvo sulaikytas iki minėjimo renginio pabaigos (tuo tarpu draugės grupės vadovas, Karaliaučiaus krašto piliakalnių ir senojo baltų tikėjimo šventaviečių žinovas R.Matulis (kiti grupės nariai praleisti).

Mūsų minėto dr.A.Matulevičiaus, tuomet vadovavusio pedagogų grupės ekskursijai, rusų pareigūnai pirmąsyk į sritį neįsileido š.m. balandžio pabaigoje (grupė praleista be vadovo). Kaip ir R.Matulis, dr.A.Matulevičius po kelių valandų tardymo ir kratos Eitkūnų pasienio poste buvo paleistas atgal į Lietuvos Respublikos teritoriją be jokių paaiškinimų!

Susidaro įspūdis, kad visi,

kas gali kompetentingai papasakoti apie lietuviškąją ikikarinio laikotarpio Karaliaučiaus krašto - pagrindinės Mažosios Lietuvos dalies - praeitį yra vertinami kaip pavojingi Rusijos Federacijos vykdomai politikai asmenys. Taip grubiai pažeidžiamos teisės žmonių, norinčių gauti ir keistis informacija apie savo tautos istorinę ir kultūrinę praeitį. Kur garantijos, kad kitą kartą nebus užtvertas kelias norintiems padėti gėlių ant lietuvių literatūros klasiko K.Donelaičio kapo tokiems Mažosios Lietuvos ekspertams kaip K.Donelaičio memorialo autorius dr. N.Kitkauskas, lietuvių kalbos istorijos autorius, akademikas Z.Zinkevičius, ar Mažosios Lietuvos archeologas dr. V.Šimėnas? Negi didžioji Rusija bus išsigandusi kelių lietuvių mokslininkų, o visos kalbos apie augantį Lietuvos ir Rusijos tarpusavio supratimą yra paprasčiausias Lietuvos žmonių mulkinimas?

Mažosios Lietuvos reikalų tarybos informacija

LIETUVOS KARIAMS IRAKE NĖRA LENGVA

Lietuvos kariai, atliekantys tarptautines misijas, yra saugūs tiek, kiek tai įmanoma tokiuose neramiuose regionuose. Taip krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas apibūdino Lietuvos karių Afganistane ir Irake saugumą.

Viceministras bei kiti ministerijos pareigūnai informavo Lietuvos Respublikos prezidentą Rolandą Paksą apie Lietuvos karių Irake ir Afganistane saugumą.

Susitikime prezidentas pabrėžė būtinybę užtikrinti maksimalų karių saugumą, suteikiant jiems tinkamą parengimą, aprūpinant ginkluote, ekipiruote, transportu bei juos apmokant.

Valstybės vadovas paprašė pareigūnų nuolatos informuoti apie padėtį ir įvykius šiuose regionuose bei apie karių saugumą.

Pasak J. Gečo, reportažas, kurį neseniai matė Lietuvos televizijos žiūrovai iš Irako, nėra išskirtinis įvykis. Reportaže buvo parodyta, kaip irakiečių minia prie Lietuvos ir Danijos karių dislokavimo vietos protestuoja, kelia reikalavimus, grasinasi kitą kartą ateiti su ginklais.

“Įvykiai, kai kariai yra apmėtomi, kai turi stovėti prieš minią, panaudoti ginklą, šaudydami į orą tam, kad minia sustotų. Minia, kuri reikalauja darbo, atlyginimo, minia, kuri reikalauja dujų, yra kasdienybė. Jie eina prie karinio dalinio, prie sargybinių ir mano, kad jie yra kalti”, - kalbėjo apie Lietuvos karių saugumą Irake J. Gečas. Anot jo, jaustis absoliučiai saugiai tokioje situacijoje neįmanoma.

Šiuo metu tarptautinėje misijoje Afganistane tarnauja apie 40 Lietuvos kariškių. Irake Danijos pajėgų sudėtyje tarnauja apie 50 Lietuvos kariškių. Rugpjūčio mėnesį į Iraką išvyks dar apie 50 Lietuvos karių, kurie taikos palaikymo misijoje dalyvaus kartu su lenkais.

Eltos inf.

POEZIJOS KONKURSAS JAUNIMUI

Skelbiamas trečiasis **lietuviškos patriotinės poezijos** konkursas išeivijos lietuvių jaunimui. Konkursą globoja JAV LB Clevelando Apylinkės valdyba ir mecenato - **rašytojo Balio Gaidžiūno** - testamentu vykdytojas Jonas Kazlauskas.

Konkurse gali dalyvauti gimnazistai nuo 13 iki 18 metų amžiaus ir baigusieji gimnaziją iki 25 m. amžiaus.

Premijos kiekvienai grupei: I prem. 150 dol., II prem. 100 dol. Vertinimo komisiją sudaro dr. Jolita Kavaliūnaitė, Aldona Miškinienė ir Rita Balytė.

Savo sukurta ir niekur nespausdintą eilėraščių reikia pasirašyti slapyvardžiu ir pažymėti grupę - gimnazistų ar vyresniųjų. Atskirame lapelyje užrašyti slapyvardį, vardą, pavardę, amžių, adresą ir telefono numerį. Tą lapelį įdėti į atskirą užklijuotą voką, ant to voko užrašyti slapyvardį ir jį drauge su eilėraščiu iki 2003 m. gruodžio 1 d. siųsti vertinimo komisijos pirmininkei dr. Jolitai Kavaliūnaitei, 3332 Boyne Rd., Barberton, OH 44203.

LB Clevelando Apylinkės valdyba

Lietuvių festivalyje Elizabeth, NJ. Suaugusių dainininkų grupė su vadove Birute Mockiene.

LIETUVIŲ FESTIVALIS ELIZABETHE

Festivaliu platesne prasme paprastai vadinama kokia nors su kultūra susijusi šventė. Šiuo atveju, nors ir nedideliu masteliu, tokia šventė įvyko birželio 1 d. Elizabeth, NJ, Šv. Petro ir Pauliaus parapijos patalpose. Buvo tikrai malonu matyti kad į šią šventę sugužėjo daugiau nei 200 žmonių, kas čia dabar retai pasitaiko.

Daugumą sudarė naujai atvykusių lietuvių šeimos. Programos pradžioje Vita Dabauskaitė pašoko tris skirtingo stiliaus šokius. Po jos vaikų choriukas pasidabinęs tautiniais rūbais atliko šias dainas: *Daina iš širdies, Visiems mažiems ir dideliems* (solo įtarpus šioje dainoje gana drąsiai atliko mažoji Linutė Mockutė), *Vilkas šieną bepjaunąs, Mūsų daina ir Žemė Lietuvos* - į kurią įsijungė ir salės klausytojai.

Beje, vaikai lietuviškų pamaldų metu prieš festivalį bažnyčioje pagiedojo keletą čia dar negirdėtų giesmių. Jaunuosius dainininkus ruošdama daug triūso ir meilės dainai įdėjo Birutė Mockienė. Ji pati dainoms ir akompanavo.

Nuskambėjus vaikų balse liams, į sceną išsirikiavo ir suaugusių dainininkų grupė.

Dviem balsais jie padainavo keturias liaudies dainas: *Padainuosim mes sustoję, Gimiinių valsas, Per klausučių ūlytėlę ir Ant kalno klevelis*.

Akordeonu pritarė vadovė Birutė Mockienė. Pagarbos verta ši nedidelė suaugusių dainininkų entuziastų grupė, nes buvo repetuota tik keletą kartų. Na, o koks gi būtų festivalis be mūsų liaudies šokių? Lindene gyvenanti dr. Rasa Apanavičienė mielai sutiko surinkti grupę ir paruošti tautinius šokius. Pasidabinusios tautiniais rūbais penkios poros atliko *Kepurinę, Kurapkytę ir Žolinėlį*, čia dar niekad nematytus, ir pabaigai tradicinį suktinį. Žiūrovai nepagailėjo jiems plojimų. Beje, ši grupė dalyvaus 2004 m. liepos mėnesį Dainų šventėje Čikagoje. Kadangi dalyvavo būrys ir lietuviškai mažai kalbančių žiūrovų, tai programą angliškai pranešinėjo Angelė Kiaušaitė o lietuviškai Gintaras Apanavičius.

Festivalio metu buvo valgomai lietuviškai užkandžiai, pasigardžiuojant importuotu alumi iš Utenos.

Šokių muziką čia teikė, savo sūnui padedant, populiarius

“one-man band” atlikėjas Stasys Telšinskas. Taip pat įvairiausių lietuviškų drožinių, gintaro ir lino gaminių buvo galima įsigyti Rūtos Raudytės prekyvietėje.

Festivalyje viskas buvo dėmesingai išklaudyta. Abi vadovės - Birutė Mockienė ir dr. Rasa Apanavičienė nusipelnė dalyvių padėką, nes žingsnelis po žingsnio jos vedė vaikus ir šokėjus į meno pasaulį. Abi jos gerai išmano savo sritis ir jau čia kiekvieno atlikėjo savitumą ir galimybes. O gebėjimas bendrauti, ypač su vaikais, yra taip pat talentas. Festivalio pelnas buvo skirtas parapijai. Pažymėtina taip gi, kad šio festivalio, kaip ir kitų renginių nuolatinė darbuotoja yra nepailstanti Julija Jesaitienė.

Buvo pranešta, jog šį rudenį Elizabeth yra numatoma atidaryti šeštadieninę lietuvių mokyklą. Mokestis \$200 per metus, bet šeimoms bus taikomos nuolaidos, kurios leis daugiau negu vieną vaiką. Dėl papildomos informacijos skambinti 973 439-1169 arba dr. Rasai Apanavičienei 908 862-6833, e-mail: ltschoolnj@hotmail.com.

Julius Veblaitis

Bendras Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės Dainų dienos “Karūna Tėvynei” vaizdas 2003 m. liepos 6 d. Vingio parke Vilniuje.

Vytauto Klierio nuotr.

VILNIAUS “DON CARLO” OPERA ŠVEDIJOJE

Rugpjūčio 1 ir 2 dienomis Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras viešėjo garsiajame Dalhalos operos festivalyje Švedijoje.

Pirmąją dieną festivalio publikai lietuviai rodė operą “Don Carlo”, o šeštadienį Vilniaus operos solistai, choras ir orkestras atliko ištraukas iš populiarių Johann Strauss, Jacques Offenbach, Franz Lehar ir kitų kompozitorių operečių.

Giuseppe Verdi operos “Don Carlo” 1981 metų pastatymas su scenografo Liudo Truikio dekoracijomis ir kostiumais paskutinį kartą Vilniaus scenoje parodyta šių metų balandį, teatrui atsisveikinant su vienu seniausių savo repertuaro spektakliu. Dalhaloje pagrindines partijas atliko Irena Milkevičiūtė, armėnų tenoras Gehamas Grigorjanas, Inesa Linaburgytė, Vladimiras Prudnikovas. Operą dirigavo **maestro Jonas Aleksa**.

Unikalios grožio Dalhalos scena ir amfiteatras su viduryje tyvuliuojančiu ežeru yra suformuoti kalkakmenio karjero vietoje ir garsėja ne tik Švedijoje, bet ir visame pasaulyje. Pirmasis operos festivalis čia įvyko 1997 metais. Kiekvieną vasarą Dalhaloje rodomi ne tik operos, bet ir baleto spektakliai, rengiami įspūdingi, chorų, folkloro, džiaz koncertai, šviesų, garso ir fejerverkų projektai.

Eltos inf.

Šokėjų grupė su dr. Rasa Apanavičiene.

Daytona Beach lietuvius pasiekė skaudi žinia, kad gegužės 18 d. Clevelande savo gyvenimišką kelionę užbaigė mūsų žymi tautietė Birutė Smetonienė. Ji buvo gimusi 1912. 11. 08. Tikrai nuostabu, kad šios taurios lietuvės mirtis mūsų spaudoje, net ir *Dirvoje*, nebuvo plačiau paminėta.

Paskutiniu metu *Dirvoje* buvo keli išsamūs straipsniai apie mūsų Prezidentą Antaną Smetoną. Bet gi Birutė vedybų keliu neatskiriamais ryšiais buvo įsijungusi į Prezidento šeimą ir šioje šeimoje praleido ne tik laisvo kūrybinio gyvenimo laikotarpį, bet ir skaudžiausias mūsų tautos gyvenimo dienas.

Birutė Smetonienė buvo Stepono Nasvyčio dukra. O Nasvyčių šeima buvo labai plačiai ir gerai žinoma visoje Lietuvoje. Birutės tėvas buvo žinomas vaistininkas ir ėjo atsakingas pareigas vaistų administracijoje. Jo du sūnūs buvo žinomi inžinieriai ir savo išradimais pasižymėjo šioje šalyje. O dukra, Smetonienės sesuo, Aldona

buvo literatūros profesorė ir dėstė literatūros mokslus keliuose šios šalies universitetuose. Jie visi visais laikais labai gyvai dalyvavo lietuviškoje visuomeninėje veikloje.

Jų dukra Birutė nuo pat vaikystės žavėjosi muzika, o ypatingai ją viliojo pianino muzika. Tad ji dar gimnazijos suole būdama pradėjo mokytis pianino muzikos. O baigusi gimnaziją, ji studijavo pianino muziką Kauno muzikos konservatorijoje. Konservatorijoje pianino muzikos jai teko mokytis pas tuo metu plačiai žinomą prof. Ružickį. Taip pat pianino muzikos mokytis ji buvo išvažiavusi į Prancūziją. O Paryžiuje jai susidarė sąlygos pianino muzikoje tobulintis pas pasaulyje žinomą muzikos prof. Robert Cassadesus.

Tačiau neužilgo tos didžiosios nelaimės užgriuvo mūsų šalį. Teko ir visai Smetonų šeimai apleisti tėvynę ir ieškoti

BIRUTĖS SMETONIENĖS PRISIMINIMUI

*Birutė Smetonienė
(1912-2003)*

prieglobsčio Vakarų pasaulyje. Birutė labai daug pagelbėjo prezidento šeimai išvengti mirtinų pavojų ir sėkmingai pasitraukti į Vakarus. O čia jau prasidėjo visi tremties vargai. Drauge su prezidento Smetonos šeima ji turėjo pervažiuoti daug svetimų šalių, kol pagaliau apsistojo JAV šalyje ir apsigyveno Clevelande. Bet čia

nelemta ugnis užbaigė mūsų prezidento gyvenimą.

Tačiau Birutė nepalūžo. Ji pagelbėjo savo vyrui Juliiui užbaigti teisės mokslus. O pati tuojuo pradėjo muzikos mokytojos darbą vietinėje muzikos mokykloje. Ypatingai ji rūpinosi, kad lietuvaitės mokytųsi pianino muzikos. Tad ji ir darė visas pastangas prikalbėti tėvus, kad jie leistų savo dukroms mokytis pianino muzikos. Kažkaip ji savo prigimtimi buvo įsitikinusi, kad kiekviena moteris turi bent šiek tiek sugebėti groti pianinu. Tad gana daug Clevelando lietuvaikių išmoko groti pianinu ir tuo pačiu pamėgo muzikos meną. Toje aukštojoje muzikos mokykloje Smetonienė dirbo kaip profesorė - tvarkė pianino klasę.

Šalia muzikos meno Smetonienė drauge su savo vyru Julium labai gyvai dalyvavo bendrinėje vietos lietuvių visuomeninėje ir kultūrinėje

veikloje. Jie lankė visus lietuviškus parengimus ir buvo šių bendrinių lietuviškų organizacijų nariai. Smetonienė mūsų organizacijų parengimams pagelbėdavo paruošti menines programas. O kitais atvejais ir pati dalyvaudavo šių programų atlikime.

O be to dar Birutė Smetonienė jaunystėje buvo ir žymi sportininkė. Ji žaidė stalo tenisą ir yra dalyvavusi teniso varžybose su latviais ir estais. Yra laimėjusi net kelis medalius.

Buvo ypatingai malonu asmeniškai su Smetonais bendrauti. Sunku pamiršti tuos gražius priėmimus Smetonų namuose. Tuose pabendraumuose svečiams šalia gerai paruoštų vaišių dar susidarydavo ir puiki proga pasiklausti pianino muzikos.

Birutė Smetonienė jau iškeiliavo į dausų karalystę. Bet ji mums paliko išskirtinai spalvingos asmenybės gražų prisiminimą.

Jonas Daugėla

SUAUKOTŲ DOLERIŲ ŠUNKELIAI

Š.m. liepos 24 *Lietuvos rytas* paskelbė straipsnį, pavadintą "Paaukoti doleriai - ne muziejui, o automobiliui". Esmėje pranešama, kad žinoma Čikagos lietuvių dailininkė Magdalena Stankūnienė Vilkaviškio krašto muziejui paaukoko 50 tūkst. JAV dol., tačiau muziejaus tvarkymo darbai nepradėti, o dalis pinigų išleista automobiliui bei butų pirkimui ir kt. Straipsnyje cituojamas muziejaus direktorius, kuriam "susi-dariusi padėtis" nemaloni, jam net prireikė gerti nuo galvos skausmo vaistus... Iš paaukotų pinigų šiuo metu likę apie 100 tūkst. litų, kas, dabartiniu dolerio kursu, prilygsta 30 tūkst. dol. Dailininkė stebisi, kad per metus laiko už paaukotą sumą nieko nepadaryta. Kokiu būdu paaukotų pinigų piktnaudojimas iškunkuliavo į paviršių - straipsnyje nepasakyla.

Tai nebe pirmas toks Lietu-

Antanas Dundzila

vos visuomenininkų, veikėjų, organizacijos pareigūnų nesi-skaitymas su aukotojų nurodymais. Šis teigimas yra švelnoka, nes čia neina kalba apie kombinacijas asmeniniam pasipelninimui - įskaitant klastotes ar vagystes. Teigimą galima įvairiai aiškinti. Pvz., vienas išeivijos visuomenininkas ir rezistentų, tremtinių rėmėjas panašiu reikalu va kaip galvojo: "...*prie netvarkos priveda nesugebėjimas ir sovietiška tradicija. Jie (Lietuvoje - AD) nesupranta, ką organizacijoje reiškia tikra, tiksli ir dokumentuota atskaitomybė. Dalei-džia, kad organizacijos parei-gūnui leidžiama viskas, kaip buvo leidžiama partijos sekre-toriui ar komisarui.*" Toks aiškinimas - tai viena monetos pusė. Kitoj pusėj - jau kraštu-

tiniai žiūrint - gali eiti kalba apie kriminalinį aukotojų mulkinimą ar blogiau. Imant dėmesin besikartojančius reiškinius, skaudu ir visiems svarbu, kad šitaip elgiasi ne tik mafija, bet kai kurių išeivijai svarbių, remiamų organizacijų vadovybės.

Štai, už prasižengimą aukotojui raštu atsiprašinėja organizacijos pirmininkas (bei Seimo narys!): "...*Jūsų 500 USD aukos perdavimo nurodytam tikslui uždelsimas yra išskirtinas ir netoleruotinas atvejis. Dėl to aš kaip Sąjungos vadovas, Jūsų labai atsiprašau.*..." Nežiūrint tokio mušimosi į (savo tuščią) krūtinę, tas pats asmuo organizacijos labirintuose piršto efektingai nekelia... Tos pat organizacijos prezidiumo narys išdavinėja oficialiai atrodančius kvitus be datos, be numerio, suklastotu tikslu, sau nepasilikdamas nuorašo ir per

organizacijos buhalteriją nepravestus... Arba savo laiške nurodinėja pinigus siųsti Lietuvon ne organizacijos vardu, bet, norint "...*jūsų paramą sunaudoti produktyviai, atidariau savo asmeninę sąskaitą, kurios duomenis išsiunčiu šiame laiške*..." Tos išeivijai brangios organizacijos buhalterija net nežino stambaus aukotojo adreso ir eventualiai užpajamuotos aukos kvitą siunčia per tarpininką... Dar vienas variantas: po Ameriką važinėja garsia pavarde asmenybė, rinkdama paramą tauriam tikslui; tačiau po kiek laiko, po raginimų, visų pirma pradėjo plaukti nereikalingi, neprašyti plakatėliai, o įsipareigotas darbas išpildytas tik dalinai... O ką jau bekalbėti apie per lietuvių radiją New Yorke girdėtą pranešimą, kai iš Lietuvos atvykęs asmuo, su padirbtu Vyt. Landsbergio parašu, iš aukotojo buvo išviliojęs net 98.5 tūkst. JAV dol., kurie, policija pagrasinus, aukotojui buvo gražinti. Čia dar galima pridurti, kad šios rūšies aferistai nesivaržo raštu bei žodžiu grasinti "nemalonumais" ar kitais būdais šmeižti.

"*Vis dėlto, nepaisydama tokio kartaus patyrimo, M.B. Stankūnienė ir toliau mano, kad išeivijos pagalba Lietuvai yra reikalinga*", straipsnį baigia *Lietuvos rytas*. Tad ką daryti, kaip tą pagalbą teikti?

1. Kai aukojama didesnės sumos, pvz., bent 5,000 dol., yra būtina, kad aukotojas ar jo įgaliotinis specialiai vyktų Lietuvon tikrinti pinigų naudojimą. Tokia kelionė atseitų maždaug vieną tūkstantį dol., ta-

čiau būtų šioks toks užtikrinimas, kad pinigai nebus nušvilpti. Tai visai racionalios, pateisinamos, su aukojamais pinigais susijusios išlaidos.

2. Būtina, kad didesnės sumoms ar mūsų fondų remiamų projektų finansavimams būtų pasirašomos sutartys. Žodinių pažadų ar atsiųstų prašymų čia nebeužtenka. Fondai taip pat kelis kart per metus turėtų Lietuvon siųsti savo pareigūnus, tikrinančius paramos naudojimą.

3. Šimto dolerių ar didesnės aukas privalu tuoj pat, vietoje patvirtinti kvitu. Net ir mažesnės aukas patartina įmokėti tik čekiais, bet ne grynais.

Iš žinomų pavyzdžių peršasi apibendrinimai, kurie, tiesa, nemalonai skamba, nes jie meta nepasitikėjimo šešėlį ant visų dorų, kompetentingai savo pareigas vykdančių darbuotojų bei pastangų. Reiškia, čia susiduriame su kelių supuvusių obuolių pintinėje reiškinių. (Deja, obuolius atrinkti gali tik Lietuva.) Nesiskaitymui su nurodytu tikslu paaukotois doleriais padeda štai tokios maskuotės, įsidėmėkime jas: panaudotos pasitikėjimą skatinančios ar šiaip visuomenėje garsios pavardės; okupacijos metu nukentėjusiųjų (pvz., tremtinių, partizanų ir kt.) praieitis; žymių švietimo, kultūrinio ar visuomeninio pobūdžio institucijų vardai (Vilkaviškio muziejus!) ir kt. Šie apgailėtini reiškiniai yra vis tik savo rūšies mafija. Naujausia, spaudon patekusią, gal mafiojoziška, o gal -pagal cituotą pasisakymą - homo sovieticus auka tapo M. Stankūnienė.

**Intelligent
network
design, ltd.**

University Heights, Ohio

216-387-3204
Fax: 440-461-3162

info@pcintelligent.com

**Intelligent technology solutions
for all your business needs**

Business network solutions

Maintenance

Maintenance contracts for
Windows & Linux environments

Consultation

Hardware &
software solutions

Email hosting

E-commerce

Web hosting

Internet Web Design

High-speed Internet access

DIRVAI AUKOJO

B.Pautienytė, Lauderdale, FL	500
G.Kasniūnas Los Angeles, CA	400
A.L.T.S. Los Angeles sk., CA ..	200
J.Petronis, L.Angeles, CA	137
A. ir L. Mažeika, Marina Del Ray, CA	110
V. Lemberas, L. Angeles, CA ...	60
Kun. J. Bacevice, Clev., OH	50
B. Veitas, Milton, MA	50
R. Snarskis, Daytona Bch., FL ..	50
Kun. M. Kirkilas, St.Pete, FL ..	50
Br. Aras, Los Angeles, CA	50
M. ir D. Sodeika, Los Angeles ..	50
S.Slavinskiene, St.Catherines, Canada	50
G. Paliukonis, St.Pete., FL	40
I. Alantas, Redford, MI	30
E. Eitas, E. Wareham, Ma	30
T. Palionis, Madison, WI	30
H. Macijauskas, Clev., OH	30
R. ir I. Buzėnas, Henderson, NV..	26
A.Markevičius, Santa Monica, CA	26
J. Gudėnas, Euclid, OH	25
E.Steponis, Seven Hills, OH	25
A.Pažiūrienė, Los Angeles, CA ..	25
J. ir G.Raibiai, Oak Park, CA ...	25
R. Sakienė, Glendale, CA	25
P. Svarčas, Ocean Side, CA	25

Clevelando Skautininkų D-ja ..	25
G. Juškėnas, Clev. Hts., OH	25
K. Leknius, Sun City, AZ	25
V. Besperaitis, Sedona, AZ	25
K. Biliūnas, Willowick, OH	25
M. ir E. Laniauskas, Mentor, OH	20
E. Sluder, Centennial, CO	20
P. Jokubka, St. Pete, FL	20
V. Miškinis, Cleveland, OH	20
N. Levenson, Dauphin Is., AL ..	20
W. Žiedonis, Willough., OH	20
Gegužinės baro aukos, L.A., CA ..	20
D. Kaškelienė, L. Angeles, CA..	20
G. Plukienė, Los Angeles, CA ..	20
B.Navickas-Timms, Mentor, OH	20
E. Slavinskas, St.Pete., FL	20
Z. Korius, Santa Monica, CA ...	20
E. ir V.Ceicys, S.Pasadena, FL ..	20
Anoniminis, Euclid, OH	20
A. Stempužis, Clev., OH	20
N. Enck, Los Angeles, CA	18
V. Gilys, Sun City, CA	16
R. Laniauskas, Willowick, OH ..	15
A. Kremeris, Orland Park, IL ...	10
M. Mikonis, Cleveland, OH	10
K. Milkovaitis, Yorba Linda, CA	10
J. Povilaitis, Omaha, NE	10
V. Valukas, New Haven, CT	10
G. Žemaitis, Cleveland, OH	10
L. Spokas, Crystal Lake, IL	10
J. Mildazis, Junos Isl., FL	10
M. Pažemėnas, Rancho Palos, CA	10
L. Svelnas, Needham, MA	10
D. Uzas, Maspeth, NY	10
V. ir S. Vaikutis, Stamford, CT..	10

C. Grigas, Salinas, CA	10
A. Jančiukas, Coldwater, MI	10
H. Norkus, Waterbury, CT	10
M. Ramanauskas, Metuchen, NJ	10
P. Švarcas, W. Newbury, MA	10
O. Žygas, Cleveland, OH	10
J. Ardys, Fairview, PA	10
R. Balys, Lyndhurst, OH	10
V. ir V.Gruzdys, Euclid, OH	10
B. Juodelis, Willowbrook, IL ...	10
A. Luza, Cleveland, OH	10
T. Palionis, Madison, WI	10
V. Staškus, Redford, MI	10
A. Aidis, Bethesda, MD	5
J. Giedraitis, E.Northport, NY ..	5
A. Petrutis, W.Hyannisport, MA ..	5
S. Pautienis, Los Angeles, CA ...	5
A. Alminauskas, Bloomington, IN	5
E. Alšėnas, Brecksville, OH	5
G. Karsokas, Cleveland, OH	5
L. Kirkus, Lemont, IL	5
P. Matas, Mentor, OH	5
A. Balas, Richmond Hts., OH ...	4
R. Gaspargonienė, Los Angeles, CA	3
J. Simonis, Santa Monica, CA ...	3
A. Bulotienė, Los Angeles, CA ..	2
Anoniminis, Los Angeles, CA ...	2
R. Vodopalas, Highland Hts., OH	2
F. Baldauskas, Cuy. Falls, OH ...	1

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Kova dėl kamuolio tarp ARO - Rob Hodgson (tamsūs marškinėliai) ir Naujos Anglijos - Mariaus Kovoliuko (ant žemės) ir Mariaus Janulio.

Rimo Gedeikos nuotraukos

REKORDINIS RYTINIO PAKRAŠČIO KREPŠINIO TURNYRAS

Birželio 7 ir 8 d. Bridgeport, Connecticut, įvyko trečias metinis Rytinio pakraščio krepšinio turnyras. Dalyvavo rekordinis skaičių vyrų komandų.

Prieš tris metus dalyvavo iš viso tik 23 komandos (vyrų, moterų, jaunių, jaunučių). Šiais metais atvažiavo 19 komandų iš aštuonių valstijų su daugiau negu 200 krepšininkų. Dalyvavo rekordinis skaičius vyrų komandų - 15, trys moterų ir dvi jaunių komandos.

Vyrų komandos atvažiavo iš Naujosios Anglijos, Bostono, Connecticut (2), New York (2), New Jersey (2), Philadelphia (2), Baltimore ir pirmąsyk atkeliavusios į rytus - Chicago *Lituanica* ir Minnesota *Ežerai*. Moterų komandos iš Connecti-

cut, New York/New Jersey, ir Philadelphia. Jaunių iš Connecticut ir Philadelphia.

Šiais metais, pirmą sykį, atvažiavo komandos iš Chicago ir Minnesota. Jų dalyvavimas įrodo, kad sportas rytuose yra ne vien tik atsigavęs, bet ir atsiekęs tokio aukšto lygio, kad į jį atvažiuoja komandos iš tolimų valstijų. (Per paskutinius du metus Chicago *Žalgiris* yra atvažiavęs du sykius į rytus). Turnyrai yra gerai suorganizuoti, konkurencija stiprėja kasmet.

Vyrų A grupės varžybos

Šioj grupėj dalyvavo trys komandos - Chicago *Lituanica*, Naujosios Anglijos *Žvaigždės* ir Philadelphia *Aras*. Pirmą vietą laimėjo Philadelphia *Aras*, antrą Naujosios Anglijos *Žvaigž-*

dės, trečią Chicago *Lituanica*. Varžybos tarp šių komandų buvo intensyvios, pilnos emocijų ir puikiai žaidžiamos. Konkurencija tarp Naujosios Anglijos ir Philadelphia *Aro* buvo ypatingai karšta, buvo sunkiai kovojama. Prieš šį turnyrą abidvi komandos yra suėlusios 5 rungtynes ir Naujoji Anglija laimėjo visas penkias rungtynes. Šį sykį užsiangžavo žūt būt nugalėti Marių Janulį, Marių Kovoliuką, Vainą Nutautą ir draugus. Su trejais broliais Hodgson, Laimiu Ciciniu ir Donatu Trapu nugalėjo naują komandą ne vieną, bet du sykius. Taip padaręs, *Aras* įrodė visiems, kad jis skrenda aukštai, galingai, be jokios baimės. *Aras* ir rytai - vienas ir tas pat.

Ilgamečiui Šv. Petro Parapijos Bostone choro nariui

A. † A.

ANTANUI JANUŠKAI

mirus,
giliai užjaučiame Jo žmoną ANICETĄ
ir artimuosius.

Choro vadovas ir choristai

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 9 d., 3:00 - 5:00 v.p.p. speciali vasaros radijo laida **“Lietuvių Radio Zona”** per bangą WERE 1300 AM.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio **“Dainava”** koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

SPALIO 11 d. 7:00 val. Dievo Motinos parapijos auditorijoj **BALFO metinio vajuas koncertas.**

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Vyrų B grupėje pirmą vietą laimėjo Connecticut *Ažuolai*, antrą - New Jersey *Statyba*, trečią - Bostonas. **Moterų grupėje** pirmą vietą laimėjo Connecticut, antrą - New York/New Jersey, trečią - Philadelphia. **Jaunių grupėje** pirmą vietą užėmė Philadelphia *Aras*, antrą - Connecticut *Ažuolai*.

Turnyras pasisekė labai sėkmingai, nes visą sunkų organizacinį darbą atliko Connecticut Sporto klubas ir jo vadovas Laurynas Misevičius. Jų sunkūs darbai būtų neįvykdyti,

jeigu jie nebūtų gavę finansinės paramos iš rytinių apylinkių, Lietuvos Vyčių, LB Krašto valdybos, Lietuvių fondo ir pirmą sykį iš ŠALFASS.

Sportinė veikla rytuose gerėja, nes kiekvienais metais daugiau ir daugiau žmonių prisijungia prie šio darbo. Per paskutinius trejus metus įvyko kiti, mažesni turnyrai, rungtynės - Baltimore, Connecticut, Philadelphia, New York, ir Washington, DC (Ambasadoriaus turnyras).

Rimas Gedeika

Vyrų A grupėje kovojo Bostonas prieš Connecticut.

SPORTAS

PLAUKIMAS CLEVELANDE

2003 metų Š. Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės, kaip dalis 53-jų ŠALFASS-gos žaidynių, įvyko gegužės 10 d., John Carroll Universiteto uždarame 25 jardų baseine, University Heights, Ohio. Varžybas vykdė Clevelando LSK Žaibo plaukimo sekcija, vadovaujama Pilypo Taraškos. Varžyboms sekretoriavo Sharon Taraškienė su savo štabu. Varžybos praėjo sklandžiai ir be priekaištų.

Pirmenybėse dalyvavo 24 plaukikai: 11 vyrų/berniukų ir 13 moterų/mergaičių. 19 dalyvių buvo iš Clevelando apylinkių ir 5 iš Čikagos. Į vyrų (ir moterų) atvirą klasę buvo įtraukta ir senjorų (25 m. ir vyresnių) bei 15-16 metų klasės.

Vyrų pasekmės buvo silpnokos, tačiau moterų buvo geros, ką pasako 5 nauji pirmenybių rekordai moterų klasėse:

Kristina Norkutė, 18 m., iš Čikagos, pagerino 3 rekordus: 50 j laisvu stiliumi 25.59 sek., 100 j laisvu st. 55.70 sek. Ir 100 j peteliške 1:00.68 min. Ji taipogi laimėjo 100j krūtine 1:14.37 min.

Emilija Mekešaitė, 15 m., iš Clevelando, pagerino moterų ir 15-16 m. mergaičių rekordus 200 j laisvu stiliumi, praplaukusi per 2:08.16 min. Ji taipogi laimėjo 100 j nugara (1:09.29 min.) ir buvo antra 100 j laisvu st. (59.65 sek.) ir 100 j peteliške (1:08.11 min.)

Kitos moterų plaukimo pasekmės: **Ann Skerkoski**, 19 m., (Clev.) laimėjo 200 j kompleksiniai (2:27.90 min.), buvo antra 200 j laisvu st. (2:09.88 min.) ir trečia 100 j laisvu st. (59.89 sek.)

Veronika Taraškaitė, 24 m., užėmė antrą vietą 50 j laisvu st. (26.65 sek.), 100 j nugara (1:13.72 min.) ir 200 j kompleksiniai (2:35.03 min.), trečią - 200 j laisvu st. (2:10.75 m.).

Laura Skerkoski, 19 m., (Clev.) buvo antra 100 j krūtine (1:28.76 min.) ir trečia 50 j laisvu st. (29.25 sek.) bei 100 j peteliške (1:19.97 min.).

Vienintelė dalyvė moterų senjorių klasėje buvo clevelandietė Barbara Taraškienė, 63 m.!, kuri plaukė 50 j laisvu st. (56.37 sek.) ir 100 j krūtine (2:52.13 min.).

Vyrų atviroje klasėje dalyvavo 7 plaukikai, iš kurių 5 senjorai. **Pilypas Taraška**, 23 m., (Clev.) laimėjo 4 pirmas vietas vyrų atviroje klasėje: 50 j laisvu st. (24.90 sek.), 200 j laisvu st. (2:12.00 min.), 100 j nugara (1:12.20 min.) ir 100 j peteliške (1:06.56 min.).

Aurimas Matulevičius, 26 m. (Čikaga) laimėjo 2 pirmas vietas vyrų atviroje ir kartu senjorų klasėse: 100 j laisvu st. (1:10.52 min.) ir 100 j krūtine (1:21.69 min.).

Kiti vyrų senjorų laimėtojai: **Petras Taraška**, 34 m., (Clev.) 50 j laisvu st. (27.50 sek.) ir **Antanas Taraška**, 35 m. (Clev.) 100 j nugara (1:24.46 min.).

Įvairaus amžiaus jaunučių klasėse dalyvavo 7 mergaitės ir 4 berniukai. Geriausia pasirodė mergaičių 11-12 metų klasė, kur dalyvavo 4 plaukikės: **Diana Norkutė**, 11 m., iš Čikagos, laimėjo 50 j laisvu st. (29.02 sek.), 50 j nugara (39.34 sek.) ir 50 j peteliške 33.63 sek.). **Julija Totoraitytė**, 11 m., (Clev.) laimėjo 200 j kompleksiniai (3:47.25 min.) ir buvo antra 50 j nugara (49.20 sek.) ir trečia - 50 j laisvu st. (39.20 sek.). **Adrija Taraškaitė**, 11 m., (Clev.) užėmė antras vietas 50 j laisvu st. (31.40 min.) ir 50 j peteliške (36.82 sek.).

Kitų jaunučių klasių laimėtojai (visi iš Clevelando): berniukų 11-12 m.: **Miles Iver-son**, 11 m., 50 j laisvu st. (40.54 sek.), 50 j nugara (49.32

sekl.) ir 50 j krūtine (58.95 sek.)

Mergaičių 9-10 m.: **Kaja Kijauskaitė**, 9 m. 50 j laisvu st. (50.79 sek.) ir 50 j nugara (50.90 sek.)

Berniukų 9-10 m.: **Soren Iver-son**, 9 m., 50 j laisvu st. (52.81 sek.), 50 j nugara (1:38.73 min.) ir 50 j krūtine (1:18.92 min.).

Berniukų 7-8 m.: **Nicholas Taraška**, 8 m., 25 j laisvu st. (22.76 sek.), 25j nugara (31.52 sek.), 25 j krūtine (50.75 sek.) ir 25 j peteliške (30.00 sek.).

Mergaičių 6 m. ir jaunesnių: **Viktorija Taraškaitė**, 6

m., 25 j laisvu st. (23.32 sek.), 25 j nugara (30.92 sek.), 25 j krūtine (46.00 sek.) ir 25 j peteliške (37.51 sek.).

Berniukų 6 m. ir jaunesnių: **Kovas Kijauskas**, 6 m., 25 j laisvu st. (42.37 sek.) ir 25 j nugara (34.75 sek.).

Kitos plaukimo varžybos numatomos 2003 metų baltiečių pirmenybėse, 2003 m. spalio 25 d., Toronte, Kanadoje, 25 metrų baseine. Lietuvių metrinės 2003 m. pirmenybės bus išvestos iš baltiečių.

ŠALFASS informacija

IVAIRENYBĖS

ROMANTIŠKOS VESTUVĖS
KARTU SU DELFINAIS

Lietuvos jūrų muziejaus delfinariume rengiamos sutuoktvių iškilmės. Čia, delfinų draugijoje, aukso žiedus sumainė klaidėdėjų pora.

Radio stotis “Laluna” jau ketvirtus metus iš eilės organizuoja netradicines ir įsimintinas sutuoktuves, kurios visuomet sulaukia didelio klausytojų bei žiūrovų susidomėjimo. Šiemet iškilminga vestuvių ceremonija organizuojama Lietuvos jūrų muziejaus delfinariume.

ELTA primena, jog netradicinės vestuvės uostamiestyje jau turi savo istoriją. 2000 metais radio stotis organizavo tiesioginę vestuvių transliaciją iš Antrosios Melnragės paplūdimio. Tai buvo pirmosios tikros vestuvės prie jūros, sulaukusios itin didelio susidomėjimo. 2001 metais vestuvės pagal jūreiviškus papročius vyko jachtoje “Vėtra”.

Jaunuosius sutuokė kapitonas. Pernai įsimintinas ir neįprastas vestuvės atšventė drąsiausi jaunavedžiai. Jiems teko šokti parašiotu iš lėktuvo. Visos jos vyko tiesioginiame radio stoties “Laluna” eteryje. Klausytojų ir žiūrovų akivaizdoje amžiną meilę prisiekusios poros iki šiol laimingai gyvena kartu, o dvi pirmosios jau susilaukė ir vaikų.

Šiemet liepos 19 dieną rengiama tiesioginė vestuvių transliacija iš Smiltynės - Lietuvos jūrų muziejaus delfinariumo. Susitikę etnografinėje žvejo sodyboje jaunieji atvyko į iškilmingą vestuvių ceremoniją delfinariume, kur buvo sutuokti delfinų draugijoje. Šiais metais laimingą “Lalunos” porą iš 18 užsiregistravusių tapo Ramunė Žukauskaitė ir Julius Vaičius. Pora prisipažino, kad jau aštuonerius metus draugauja ir būtent šią vasarą nusprendė susituokti. Porą į radio stoties vestuvių konkursą užregistravo jaunosios mama, norėdama padaryti staigmeną.

BUSINESS OPPORTUNITIES

Fully Equipped Hair Salon -

\$14,000.00

7 Styling Stations and
4 Shampoo Bowls

29129 Euclid Avenue in
Wickliffe, OH
440-951-0661

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.